

Sprawozdanie z pracy placówek
Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czapkiej w Laskach,
Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Tereski w Rabce Zdroju
oraz Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego
i Przedszkola dla Dzieci Niewidomych w Gdańsku Sobieszewie
Rok 2022

Na dzień 1 stycznia 2022 roku w placówkach edukacyjnych w ramach Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w Rabce Zdroju, Laskach i Gdańsku Sobieszewie przebywało 248 uczniów, w tym:

- w przedszkolach: 37,
 - w szkołach podstawowych: 122,
 - w szkołach ponadpodstawowych: 89,
- 31 grudnia 2022 roku przebywało 247 uczniów, w tym:
- w przedszkolach: 40,
 - w szkołach podstawowych: 131,
 - w szkołach ponadpodstawowych: 76.

Wczesnym Wspomaganiem Rozwoju na dzień 1 stycznia 2022 roku objętych było 119 dzieci, a na dzień 31 grudnia 2022 roku - 127. We wszystkich naszych placówkach edukacyjnych realizowane były obowiązkowe zajęcia wynikające z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania, uczniowie zdobywali umiejętności wiadomości opisane w podstawie programowej dla danego etapu edukacyjnego.

W Ośrodkach pracuje 230 (w Laskach 180) pracowników pedagogicznych. Pedagogiczni pracownicy Ośrodków posiadają (bądź uzupełniają) tyflopedagogiczne przygotowanie wraz ze specjalistycznym, bądź przedmiotowym, odpowiednim do prowadzonych zajęć.

Pracowników pedagogicznych wspierają w pracy z dziećmi osoby zatrudnione w charakterze pomocy wychowawcy, bądź nauczyciela. Do naszych placówek przyjmowane są dzieci z całej Polski oraz spoza jej granic na podstawie opinii bądź orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Dla każdego dziecka tworzony jest indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, obejmujący odpowiednią do potrzeb dziecka liczbę zajęć terapeutycznych i rewalidacyjnych, wśród nich: orientacja przestrzenna, terapia widzenia, integracja sensoryczna, rehabilitacja ruchowa, hipoterapia, dogoterapia, nauka gry na instrumentach, zajęcia logopedyczne, zajęcia z psychologiem oraz zajęcia grupowe, typu: rytmika, pływalnia i inne. Uczniowie naszych szkół na okres nauki mają możliwość zamieszkania w internatach. I tak w styczniu 2022 roku w naszych internatach: w Rabce Zdroju (23) i Laskach (134) mieszkało 146 wychowanków, 88 dojeżdżało do naszych szkół (przedszkoli) z domów rodzinnych, a w grudniu 2022 roku w Rabce Zdroju (23) i w Laskach (123) mieszkało 146 wychowanków, 101 dojeżdżało do naszych placówek.

W ramach Ośrodka w Laskach działają również: Szkoła Muzyczna I stopnia (16 uczniów na 1 stycznia 2022, 18 uczniów na 31 grudnia 2022), dział tyflogologii, biblioteka, dział wydawniczy.

Rok 2022 nie był dla nas, pracowników Ośrodka, łatwym czasem. Coraz więcej dzieci, które trafiają do naszych placówek poza dysfunkcją wzroku ma dodatkowe niepełnosprawności, jak również zaburzenia zachowania i emocji. Szkolimy się, by sprostać tym zadaniom.

Rok 2022 to również rok naznaczony tragedią ogarniętej wojną Ukrainy. Ośrodek w Laskach aktywnie włączył się w pomoc uchodźcom. Do naszych placówek przybyło z Ukrainy około 40 uczniów, co wymagało organizacji i zapewnienia im dodatkowych zajęć, chociażby z nauki języka polskiego, ale przede wszystkim wsparcia psychologicznego, pomocy w adaptacji do ośrodkowych warunków, rehabilitacji, pomocy rodzinie.

Poniżej przedstawiam skrót sprawozdań z pracy wychowawczo-dydaktycznej w poszczególnych placówkach.

Pełne sprawozdania są do wglądu w Biurze Szkolnym w Laskach.

I

Dział Wczesnego Wspomagania Rozwoju Niewidomego i Słabowidzącego Dziecka w Laskach – Dyrektor s. Julitta Siedlecka

Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju działający przy Przedszkolu dla Dzieci Niewidomych zapewniał wsparcie dzieciom i ich rodzinom w ramach kilkudniowych pobytów w placówce, jednodniowych konsultacji oraz systematycznych cotygodniowych zajęć. Dzieci uczestniczyły w zajęciach na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju lub skierowania na rehabilitację. Niemal u wszystkich dzieci występowały dodatkowe niepełnosprawności lub inne poważne problemy zdrowotne. W roku szkolnym 2021/2022 w semestrze II uczestniczyło 34 dzieci a 14 ze skierowania na NFZ. W roku szkolnym 2022/2023 w semestrze I uczestniczyło 38 dzieci oraz 7 w ramach NFZ. Przeprowadziliśmy 10 jednodniowych konsultacji z rodzicami dzieci nowo zgłoszonych, ewentualnych kandydatów do Lasek.

Rozmowy z rodzicami pozwalały na uzyskanie lub uaktualnienie (w przypadku kolejnej wizyty) istotnych informacji o rozwoju dziecka, jego mocnych stronach, trudnościach, aktualnych potrzebach. Miały również na celu stworzenie przestrzeni dla rodziców do dzielenia się przeżywanymi radościami, wątpliwościami, obawami. Umożliwiały udzielanie wskazówek, porad, informacji, adekwatnie do potrzeb rodziców.

Indywidualne spotkania z dziećmi pozwalały na ocenę ich możliwości w różnych dziedzinach rozwoju, obserwację zachowania, relacji z rodzicami, sposobu wykonania proponowanych zadań. Miały również za zadanie pomagać w doskonaleniu lub nabywaniu nowych umiejętności, wiadomości. Obserwacje prowadzone podczas zajęć stanowiły podstawę do formułowania zaleceń, wskazówek dla rodziców i osób pracujących z dziećmi na co dzień.

II

Dział Wczesnego Wspomagania Rozwoju Niewidomego i Słabowidzącego Dziecka w Gdańsku Sobieszewie – Dyrektor s. Ida Burzyk

We Wczesnym Wspomaganiu Rozwoju z zajęć rehabilitacyjnych w Sobieszewie korzystało 89 dzieci w wieku od 2 miesięcy do 8 lat. Dzięki dobrej współpracy Zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju z rodzicami, widoczne są postępy dzieci i wyniki ich rehabilitacji. Zajęcia w Ośrodku odbywały się: od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 – 15.00. Dzieci korzystały z terapii widzenia, nauki orientacji, muzykoterapii, rehabilitacji ruchu, dogoterapii oraz z zajęć z tyflopedagogiem i psychologiem jak również z konsultacji neurologopedycznych.

U większości dzieci poza dysfunkcjami wzroku, występują dodatkowe uszkodzenia. Dzieci niewidome i słabowidzące z Trójmiasta i okolic zostały objęte w naszym ośrodku kompleksową i wielospecjalistyczną opieką. Korzystały z różnej formy terapii i zajęć według ich potrzeb i możliwości. Terapie przebiegały według programu ustalonego wspólnie przez zespół specjalistów.

Po przeprowadzonej diagnozie przez cały zespół terapeutów i rehabilitantów różnych specjalności dla każdego dziecka został ustalony indywidualny program w którym określono formę, czas trwania i częstotliwości spotkań terapeutycznych.

Z uwagi na deficyty rozwojowe, dzieci wymagają wzmocnionych działań rewalidacyjnych podejmowanych zarówno przez terapeutów jak i przez rodziców. Wszyscy terapeuci posiadają wysokie kwalifikacje w swoich specjalnościach, jednocześnie wciąż doksztalcają się w zakresie

wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci oraz problematyki dzieci niewidomych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i podejmowanie dodatkowych studiów. Rodziny dzieci uczęszczających na zajęcia otrzymują w Sobieszewie wielostronną pomoc w zakresie wiedzy, informacji i wsparcia w procesie rozwojowym swojego dziecka. Dotyczy to m.in.

- wsparcia w procesie pełnej akceptacji niepełnosprawnego dziecka
- nauki budowania prawidłowej więzi emocjonalnej między rodzicami a dzieckiem i zdrowym rodzeństwem
- nauki rozpoznawania zachowań dziecka i ich odpowiedniej interpretacji oraz prawidłowej reakcji na nie
- instruktażu i poradnictwa na temat
 - a/ stymulacji rozwoju dziecka
 - b/ prawidłowej pielęgnacji
 - c/ rozwiązywania problemów wychowawczych
- informacji o potrzebie wyposażenia dziecka w odpowiedni sprzęt, pomoce i inne przedmioty
- pomocy rodzicom w odpowiedniej organizacji środowiska domowego, przystosowanego do specjalnych potrzeb dziecka niewidomego i słabowidzącego uwzględnieniem również potrzeb zdrowego rodzeństwa
- rozwijania poczucia przynależności do grupy rodziców dzieci niepełnosprawnych, i pomoc we wzajemnym wspieraniu się rodziców dzieci niepełnosprawnych

Spotkania z rodzicami odbywały się w różnej formie (rozmowy z terapeutami na temat ćwiczeń i pracy z dzieckiem w domu, instruktaż dla rodziców).

Podczas spotkań zespołu terapeutycznego weryfikowano programy w oparciu o dynamikę rozwoju dziecka. W procesie ewaluacji programu czynny udział brali rodzice dziecka.

Terapeuci Ośrodka służą pomocą innym nauczycielom, pedagogom i wychowawcom pracującym w integracji z dziećmi niewidomymi i słabowidzącymi. Dotyczy to konsultacji wyposażenia pokoju tyflop pedagoga, adaptacji pomocy dydaktycznych, środowiska i doboru odpowiednich pomocy i oprzyrządowania dziecka niewidomego, oraz dzielenia się swoimi doświadczeniami z przebiegu pracy z danym dzieckiem.

III

Dział Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Niewidomego i Słabowidzącego Dziecka w Rabce Zdroju – Dyrektor Elżbieta Radiowska

W zajęciach WWRD, od stycznia do sierpnia 2022 roku brało udział 4 dzieci, a od września do grudnia 2022 roku 5.

Dzieci uczestniczyły w zajęciach z:

- logopedą,
- psychologiem,
- instruktorem orientacji w przestrzeni,
- rehabilitantem ruchu,
- terapeutą widzenia.

Zajęcia odbywały się systematycznie raz w tygodniu w wymiarze 2 godzin oraz w przypadku jednego dziecka 2 razy w tygodniu po 1 godzinie.

Z rodzicami prowadzono konsultacje, rozmowy dotyczące stanu zdrowia dziecka, zmian w zachowaniu i funkcjonowaniu dziecka. Udzielano porad i wsparcia rodzicom.

IV

Przedszkole dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Laskach – Dyrektor s. Julitta Siedlecka

II semestr roku szkolnego 2021/ 2022 rozpoczęło 15 przedszkolaków.

Od marca 2022r. w przedszkolu uczyło się 18 dzieci w tym troje dzieci uchodźców z Ukrainy.

- grupa „Zuchów” - 7 dzieci
- grupa „Krasnali” - 6 dzieci
- grupa „Biedronek” - 5 dzieci.

W roku szkolnym 2022/23 w I semestrze uczęszczało 18 dzieci.

- grupa „Zuchów” - 6 dzieci
- grupa „Krasnali” - 5 dzieci
- grupa „Biedronek” - 7 dzieci.

Od września 2022 r. dojechało jeszcze dwoje dzieci z Ukrainy z terenów dotkniętych wojną. W sumie było czworo dzieci z Ukrainy. Dwoje z nich uczyło się już drugi rok.

Rodzice potrzebowali dużego wsparcia w różnych wymiarach, szczególnie utrudniony był kontakt językowy. Przy omawianiu IPET-ów, na wspólnym organizacyjnym zebraniu z rodzicami pomocą służyły: s. Fabiana lub p. Zoryana.

Wraz z początkiem roku szkolnego 2022/2023 do placówek szkolnych w Ośrodku w Laskach przeszło z przedszkola pięcioro naszych Przedszkolaków (czworo do szkoły podstawowej dla dzieci niewidomych, 1 chłopiec do szkoły podstawowej św. Maksymiliana).

Spośród osiemnastorga Przedszkolaków pięcioro dzieci przebywało w internacie przedszkola, pozostałe codziennie dojeżdżały na zajęcia i pozostawały w przedszkolu w zależności od potrzeb dziecka i rodziny nawet do godz. 16.00 lub 17.00.

Rodzaj, częstotliwość i czas trwania zajęć zostały dostosowane indywidualnie do każdego dziecka z uwzględnieniem wytycznych zawartych w ich orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego. W ramach Indywidualnych Programów Edukacyjno - Terapeutycznych dzieci uczestniczyły w:

- 1) zajęciach grupowych: zajęcia dydaktyczne z tyflopedagogiem, gimnastyka ogólnorozwojowa, zajęcia psychoruchowe wg metody ruchu rozwijającego W. Sherborne i wg metody Knill'a, ceramika, zajęcia muzyczno-ruchowe, religia,
- 2) zajęciach indywidualnych: z tyflopedagogiem (zajęcia usprawniające), z psychologiem, terapia widzenia, orientacja przestrzenna, czynności dnia codziennego, logopedia, rehabilitacja ruchowa, integracja sensoryczna, hipoterapia, zajęcia z wprowadzania komunikacji AAC.

Przedszkolaki uczestniczyły w następujących zajęciach indywidualnych:

1. Zajęcia z tyflopedagogiem

Podczas zajęć indywidualnych prowadzonych w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju i edukacji przedszkolnej tyflopedagog proponował ćwiczenia oraz zabawy stymulujące rozwój poznawczy, emocjonalny. Szczególną uwagę zwracał na poprawę zdolności manipulacyjnych, wzrost sprawności w zakresie małej motoryki, zwiększanie samodzielności dziecka. Zajęcia ukierunkowane były w szczególności na poznawanie brajla oraz rozwijanie samodzielności w czynnościach samoobsługowych.

2. Zajęcia z psychologiem

Wszystkie dzieci zostały objęte opieką psychologa w ramach zajęć indywidualnych i grupowych. Zajęcia indywidualne były dostosowane do potrzeb i możliwości dziecka

określonych na podstawie wielospecjalistycznej oceny rozwoju. Miały na celu wspomaganie rozwoju emocjonalno-społecznego poprzez: nabywanie lub doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji przeżywanych przez dziecko i osoby w jego otoczeniu, kształtowanie umiejętności właściwego wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych oraz rozumienia sytuacji i norm społecznych. W grupie Zuchów realizowane były zajęcia grupowe ukierunkowane na nabywanie umiejętności rozumienia sytuacji i norm społecznych, kształtowanie kompetencji komunikacyjnych.

3. Terapia widzenia

Zajęcia były prowadzone indywidualnie. Były dostosowane do potrzeb i możliwości wzrokowych dzieci. Obejmowały stymulację wzrokową, stymulację do patrzenia, fiksację na obiektach podświetlanych i źródłach światła, ćwiczenia przenoszenia spojrzenia, wzmacnianie koordynacji wzrokowo - ruchowej i wydłużanie czasu koncentracji uwagi, przeszukiwanie otoczenia w lokalizowaniu wzrokowych punktów orientacyjnych oraz wzmacnianie i rozwijanie wyższych funkcji wzrokowych. Stosownie do potrzeb włączana była stymulacja polisensoryczna.

Sala Doświadczenia Świata została wyposażona w C-Eye (Cyber-oko), nowoczesną lupę elektroniczną, sprzęt komputerowy wraz z programami do rehabilitacji wzroku, pomoce do stymulacji widzenia i relaksacji oraz pomoce rozwijające wyższe funkcje wzrokowe. Było to możliwe dzięki różnym darczyńcom oraz dzięki wykorzystaniu środków pieniężnych z Projektu.

4. Nauka orientacji przestrzennej i bezpiecznego samodzielnego poruszania się:

Ważniejsze cele, które były podejmowane i realizowane podczas zajęć to: rozwijanie umiejętności samodzielnego poruszania się z technikami ochronnymi, nauka technik poruszania się z kołem, poruszania się z długą laską; rozwijanie świadomości ciała, pojęć przestrzennych, echolokacji; diagnoza nowo przyjętych dzieci, określenie ich poziomu funkcjonowania z zakresu orientacji przestrzennej. Z rodzicami niektórych dzieci przeprowadzone zostały warsztaty, których tematami były: techniki ochronne, techniki poruszania się z przewodnikiem, echolokacja. Z wieloma rodzicami odbyły się rozmowy o umiejętnościach ich dzieci z zakresu orientacji przestrzennej, podane zostały zalecenia do pracy w domu.

5. Nauka czynności życia codziennego.

W indywidualnych zajęciach czynności życia codziennego uczestniczyły wszystkie dzieci uczęszczające do Przedszkola. Każde z nich miało zajęcia dwa razy w tygodniu, dodatkowe zajęcia miały niektóre dzieci z grupy „Zuchów”. Zajęcia połączone były z usprawnianiem manualnym i zadaniami edukacyjnymi. Miały na celu usprawnianie umiejętności samoobsługowych oraz zdobywanie przez dzieci coraz większej samodzielności. Wszystkie dzieci uczyły się podstawowych czynności samoobsługowych takich jak: ubieranie się i rozbieranie, poprawne zdejmowanie poszczególnych części odzieży. Dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną nie są w stanie samodzielnie wykonać wielu czynności, potrzebują dużego wsparcia w opanowaniu tych, które są dla nich dostępne. Dzieci starsze samodzielnie spożywały posiłki, szczególnie obiad.

6. Zajęcia z logopedą

Zajęcia logopedyczne obejmowały wszystkie dzieci uczęszczające do Przedszkola oraz dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju. Celem zajęć, proponowanych ćwiczeń i zadań było kształtowanie prawidłowej mowy poprzez korygowanie zaburzeń w zakresie strony

fonetycznej, leksykalnej, gramatycznej; doskonalenie wymowy już ukształtowanej oraz stymulowanie rozwoju językowej komunikacji w zakresie rozumienia i wypowiedzania się dzieci z opóźnionym rozwojem mowy i w zależności od indywidualnych możliwości i potrzeb, ćwiczenia rozwijające rozumienie prostych zdań, poleceń, czynności i związków logicznych; ćwiczenia percepcji słuchowej, zabawy dźwiękonaśladowcze.

7. Rehabilitacja ruchowa

W zajęciach indywidualnych uczestniczyły wszystkie dzieci.

Głównymi celami zajęć były:

- wzmocnianie mięśni posturalnych oraz ćwiczenia korekcyjne zmierzające do wyeliminowania nieprawidłowości chodu i postawy;
- doskonalenie zdolności motorycznych;
- poprawa koordynacji ruchowej;
- trening złożonych czynności ruchowych;
- zachęcanie do podejmowania aktywności motorycznych.

8. Terapia Integracji Sensorycznej

Zajęcia prowadzone były w trybie indywidualnym, a ich forma była dostosowana do wieku, możliwości i potrzeb każdego dziecka. Celem zajęć było kształtowanie prawidłowej integracji sensorycznej rozumianej jako złożony proces odbierania, przesyłania, różnicowania, modulowania i interpretacji informacji sensorycznych pochodzących ze wszystkich zmysłów jednocześnie. Zajęcia odbywały się raz lub dwa razy w tygodniu z poszczególnym dzieckiem i w zależności od indywidualnych możliwości i potrzeb.

W tym semestrze udało się doposażyć przedszkolną pracownię integracji sensorycznej w nowe pomoce dzięki realizacji w przedszkolu Projektu oraz zwiększyć ilość zajęć z dziećmi.

9. Hipoterapia

Zajęcia z udziałem koni odbywały się dwa razy w tygodniu. Dzieci wyczekiwały na te zajęcia i chętnie w nich uczestniczyły. Terapia pozwalała na pokonywanie i przewyciężanie lęku, obaw związanych z przestrzenią i dużym zwierzęciem.

Przy niesprzyjającej pogodzie zajęcia były kontynuowane na symulatorze i to również sprawiało dzieciom dużo radości.

Jedną z trzech grup przedszkolnych była grupa składająca się z dzieci niewidomych i innych niepełnosprawności. Praca w tej grupie opierała się na doznaniach rzeczowych. Działania edukacyjne połączone były z porami roku, świętami oraz uroczystościami. Dzieci na miarę swoich możliwości realizowały program z dużym wsparciem indywidualnym. Dzięki funduszom z projektu zostały zakupione specjalistyczne krzeselka dostosowane do potrzeb dwóch niepełnosprawnych ruchowo dziewczynek, co ułatwiło ich przemieszczanie i uczestniczenie w zajęciach.

Wspólna nauka jak i zabawa była dla nas wszystkich dużym wyzwaniem. Dzieci zdecydowanie lepiej pracowały indywidualnie, pokazując znacznie więcej umiejętności i wykazując więcej aktywności. Przebywanie w grupie zarówno w sytuacjach zadaniowych jak i zabawy sprawiało im wiele trudności. W związku z tym, poza pracą w grupie, każdemu dziecku poświęcany był czas indywidualnie, gdy pozostałe dzieci miały czas na zabawę swobodną lub były na zajęciach terapeutycznych.

Współpraca z rodzicami.

Na początku roku szkolnego odbyło się zebranie organizacyjne dla wszystkich rodziców. Było ono szczególnie ważne dla rodziców dzieci z Ukrainy. Wstępne indywidualne rozmowy na początku roku szkolnego, a także spotkania w celu dokonania ewaluacji IPET-ów, pozwoliły na osobiste kontakty i ustalenie kierunków pracy z dzieckiem. W ciągu roku nauczyciele i terapeuci przesyłali propozycje zabaw i tematów, które były przeprowadzone na zajęciach, aby rodzice powtarzali dane zagadnienia i wykorzystywali je podczas zabaw w domu. Rodzice brali czynny udział we wszystkich uroczystościach przedszkolnych. Zaangażowanie w organizację spotkań pozawalało zintegrować całe nasze środowisko.

Dzięki realizacji projektu: „Przyszłość zaczyna się już dziś. Wsparcie dla uczniów i nauczycieli Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach”, dzieci miały możliwość uczestniczenia w dodatkowych zajęciach. Były to: grupowa oraz indywidualna gimnastyka korekcyjna, zajęcia z tyflopedagogiem, zajęcia komunikacyjne, stymulacja polisensoryczna, czynności życia codziennego.

W ramach Projektu poza zajęciami wspierającymi rozwój dzieci odbyły się także cztery szkolenia obowiązkowe dla całej kadry pedagogicznej przedszkola:

- 1) „Jak pracować niedyrektywnie z dziećmi niepełnosprawnymi”, mgr. Jacek Kielin – 20 godzin.
- 2) „Jak efektywnie prowadzić zajęcia edukacyjne w grupie z dziećmi z niepełnosprawnościami i autyzmem”, mgr. Jacek Kielin – 20 godzin
- 3) „Wprowadzenie metod komunikacji wspomagającej i alternatywnej AAC u dzieci z wieloraką niepełnosprawnością”, mgr. Monika Jerzyk - 25 godzin
- 4) „Terapia ręki I i II stopnia” zorganizowana przez Centrum Szkoleniowe Soyer prowadził dr Radosław Rutkowski z AWF w Poznaniu.

Również w ramach Projektu zorganizowano pokaz sprzętu neurorehabilitacji i terapii widzenia C-Eye (Cyber-oka) pozwalający na wsparcie diagnozy, komunikacji alternatywną i terapię osób niekomunikujących się oraz powiększalniki Miracle.

Zakupiono na Wczesne Wspomaganie Rozwoju System C-Eye PRO.

Aby utrwalić zdobytą wiedzę wprowadzono raz w tygodniu we własnym gronie, zebrania szkoleniowe, aby jeszcze kontynuować i praktykować metodę AAC.

V

Przedszkole dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Gdańsku Sobieszewie – Dyrektor s. Ida Burzyk

Przedszkole w Sobieszewie funkcjonuje 10 lat.

Do przedszkola dzieci są dowożone dwoma busami przedszkolnymi, busami z miasta (dzieci które ukończyły 5 lat) oraz przez rodziców.

Przedszkole liczy 23 dzieci, które są w czterech grupach wiekowych. Grupy są prowadzone przez 4 nauczycieli.

Podstawa programowa w Przedszkolu była realizowana w oparciu o: Program wychowania przedszkolnego „W kręgu zabawy” – Jadwiga Pytlarczyk

Wspólnie ze specjalistami pracującymi w przedszkolu: psychologiem, terapeutą widzenie, nauczycielem orientacji przestrzennej, fizjoterapeutą, muzykoterapeutą i logopedą na bieżąco dokonywana była wymiana informacji na temat dzieci, dzięki czemu możliwe jest prowadzenie jak najbardziej efektywnych oddziaływań wychowawczych, edukacyjnych

i opiekuńczych. Systematyczna współpraca ze wszystkimi specjalistami umożliwiła podejmowanie działań wspierających indywidualny, wszechstronny rozwój każdego dziecka.

Zajęcia dodatkowe w Przedszkolu :

- Religia
- rytmika z elementami terapii muzycznej
- gimnastyka korekcyjna
- terapia widzenia
- orientacja przestrzenna
- logopedia
- dogoterapia

Odbywały się szkolenia dla rodziców i mogli oni brać udziału w przedszkolnych uroczystościach.

Odbywały się indywidualne spotkania z rodzicami – omówienie IPET- u, postępów dziecka i problemów itp.

Kontakt z Rodzicami i przekazywane im informacje o dziecku odbywał się w różnych formach :

- wypełnione ankiety,
- rozmowy indywidualne,
- rozmowy telefoniczne,
- indywidualny zeszyt każdego dziecka.

Nauczyciele brali udział w różnych formach doształcania lub doskonalenia zawodowego

KALENDARIUM od maja 2022 do grudnia 2022

5.05.2022	Pożegnanie o. Eugeniusza, rozdanie dyplomów z religii
1.06	Dzień Dziecka
6.06	Wycieczka do młyna Mokry Dwór
9.06	Uroczyste zakończenie roku szkolnego, Dzień Rodziny, Zawody sportowe, goście PTR

23.06 Rozdanie dyplomów

KALENDARIUM 2022/23

30.08.2022	Sesja Rady Pedagogicznej WWR i PRZEDSZKOLE – WARSZTATY.
31.08.2022	Sesja Rady Pedagogicznej Przedszkola i WWR Warsztaty dla Rodziców.
1.09.2022	ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO – pierwszy dzwonek
11.09	Wykopki
22.09	Teatr Miniatura
24.09.2022	Uroczyste rozpoczęcie roku szk., radość z beatyfikacji Matki Czackiej, święto Domu Ojca Pio.
27.09	Grzybobranie
14.10	Dzień Edukacji
17.10	Dzień Białej Łaski
19.10	dzieci zwiedzały gdański Teatr Miniatura . Nasze Przedszkole zostało zaproszone do projektu „Gdy widz nie widzi – poczuj teatr” . Mieliśmy okazję poznać teatr i jego pracowników od kulis.
27.10	Spotkanie integracyjno-warsztatowe z dziećmi ze Szkoły Podstawowej w Świbnie.

15.11	Pasowanie na przedszkolaka
16.11	Teatr Miniatura
5.12	Filharmonia Bałtycka – koncert edukacyjny „Święta u Vivaldiego”
6.12	Spotkanie ze św. Mikołajem
19.12	Jasełka

VI

Szkoła Podstawowa w Laskach – dyrektor Dorota Gronowska

W roku 2022 w Szkole Podstawowej było 11 oddziałów. Uczyło się w nich 69 - 70 uczniów. Klasy liczyły od 3 do 9 osób. Około 20% stanowili uczniowie z Ukrainy. Większość przybyła do Polski w wyniku działań wojennych po 24.02.2022. Objęci zostali opieką psychologiczną. W pracy z dziećmi z edukacji wczesnoszkolnej wspiera pomoc nauczyciela, która jest nauczycielką z Ukrainy, zna język polski, ukraiński i rosyjski. Wszystkim dzieciom zapewniono zajęcia z języka polskiego. Wychowawcy klas byli w stałym kontakcie z opiekunami prawnymi. Dość sprawnie, jak na warunki, przebiegała współpraca z PPP, udało się, aby dzieci otrzymały orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. W listopadzie do grona uczniów dołączył słabowidzący uczeń z Iranu (od marca 2022 uczył się w szkole w Zielonce). Bariera językowa jest wyzwaniem dla nauczycieli z naszej szkoły. Na szczęście, chłopiec szybko i chętnie uczy się języka polskiego.

Szkoła posiada bardzo dobrą bazę lokalową, przystosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jest to nowy budynek (oddany do użytku w 2009 roku). Znajduje się tu sala gimnastyczna, pracownia komputerowa, w której mieści się 10 stanowisk wyposażonych w sprzęt potrzebny dla uczniów niewidomych. Są również drukarki brajlowskie i czarnodrukowe służące nauczycielom do przygotowywania podręczników, kart pracy i notatek. Pracownia komputerowa wzbogacona została o drukarkę 3D, dzięki której nauczyciele drukują potrzebne do lekcji modele. Dzięki temu można łatwiej dostosować omawiany materiał do indywidualnych potrzeb każdego ucznia. W szkole jest również jadalnia, gdzie uczniowie spożywają drugie śniadanie. W kuchni z kolei, w ramach zajęć techniki uczą się przygotowywania prostych potraw i umiejętności temu służących, czyli obierania, krojenia, obsługi sprzętów kuchennych. Szkoła posiada również bardzo dobrze wyposażony gabinet logopedyczny. Stale uzupełniana jest też baza pomocy dydaktycznych służących zarówno bezpośrednio do prowadzenia lekcji, jak i poznawania wyglądu różnych przedmiotów i obiektów, z którymi uczniowie nie spotykają się na co dzień.

Szkoła Podstawowa dla Niewidomych w Laskach jest miejscem, gdzie stwarza się warunki do nauki uczniom o różnych możliwościach edukacyjnych. Rozwijają się oni pod okiem profesjonalnej otwartej i ciągle doskonalącej się kadry pedagogicznej. W naszych dążeniach kierujemy się dobrem ucznia, jego możliwościami i predyspozycjami. Dbamy o to, aby zarówno uczniowie jak i rodzice byli usatysfakcjonowani jakością i fachowością naszych działań. Oferujemy im zajęcia logopedyczne, korekcyjno – kompensacyjne oraz dla klas młodszych zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze. Dbamy też o uczniów zdolnych organizując różne koła zainteresowań.

W roku 2022:

1. Uczniowie edukacji wczesnoszkolnej wzięli udział w projekcie Bajeczne ZOO (wyjeżdżali do warszawskiego Ogrodu Zoologicznego na warsztaty).
2. Uczniowie całej szkoły wzięli udział w spotkaniu z Grzegorzem Kasdepke zorganizowanym przez bibliotekę.
3. Uczniowie z klas I-IV wzięli udział w konkursie organizowanym przez bibliotekę dotyczącą znajomości wierszy Jana Brzechwy i Juliana Tuwima.

4. W szkole prężnie działał Samorząd Szkolny. Dzięki samorządowi „odżył” szkolny radiowęzeł, który prowadził codzienne audycje informacyjno – muzyczne, w szkole zorganizowany został kiermasz świąteczny, koncert muzyczny gitarzysty - ucznia klasy VI.
5. W grudniu 2022 roku uczniowie klasy 6. wraz z wychowawcą klasy, wzięli udział w projekcie RówniRóżni.doc, który jest realizowany w ramach programu PFRON „Kultura bez barier”. Projekt ma na celu udostępnienie teatru osobom niewidomym i słabo widzącym (9-14 lat) i ich opiekunom oraz osobom w spektrum autyzmu. Nasza szkoła do projektu została zaproszona m.in. w roli ekspertów – konsultantów projektu. Założeniem jest, aby uczniowie wraz opiekunem, współtworząc projekt wraz z Teatrem Guliwer, brali udział w spotkaniach, naradach, konsultacjach, warsztatach. Efektem tej współpracy będzie spektakl, realizowany metodą teatru dokumentu, który zostanie wyreżyserowany przez profesjonalny zespół twórców, mających wcześniejsze doświadczenia w tworzeniu spektakli z osobami niewidomymi i słabowidzącymi.
6. Dobrze układała się także współpraca z wychowawcami i kierownikami obu internatów, którzy chętnie brali udział w spotkaniach organizowanych na terenie szkoły a dotyczących uczniów. Także nauczyciele i dyrektor szkoły byli zapraszani na spotkania w internatach.
7. Dzięki dotacji na zakup bądź wydruk podręczników i materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz dzięki dzierżawie kolorowej kserokopiarki (z funkcją powiększania tekstu) możemy na bieżąco przygotowywać materiały dostosowane do możliwości wzrokowych wychowanków. Co najważniejsze wydruki nie obciążają budżetu ToNOS.
8. Powoli wracamy do przyjmowania gości i studentów. Włączamy się także w akcje promocyjne na rzecz Ośrodka, przygotowując brajlowskie kartki czy rysunki.
9. Dzięki udziałowi w Projekcie unijnym *Stawić czoło przyszłości! Wsparcie uczniów niewidomych i i słabo widzących Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego w Laskach* uczniowie podstawówki brali udział w dodatkowych zajęciach z matematyki, informatyki, języka angielskiego.

VII

Szkoła Podstawowa Specjalna dla Dzieci Niewidomych – Dyrektor Wojciech Świącicki

W Szkole Podstawowej Specjalnej w drugim semestrze roku szkolnego 2021/2022 uczyło się 43 uczniów w 12 zespołach klasowych.

Najwięcej uwagi poświęciliśmy uczniom, którzy rozpoczęli naukę w szkole w klasach pierwszych. Uczniowie zostali otoczeni opieką psychologa szkolnego, wychowawcy klas konsultowali się z innymi nauczycielami i specjalistami w sprawach dotyczących pracy z uczniami.

Wychowawcy klas dbali o dobry i stały kontakt z rodzicami uczniów. Przez cały semestr uzupełnialiśmy wyposażenie i pomoce dydaktyczne niezbędne do pracy z uczniami.

Po pierwszym semestrze nauki uczniowie klas pierwszych osiągnęli bardzo duże postępy w samoobsłudze, zachowaniu, reagowaniu na polecenia, współpracy w grupie. Jest to niewątpliwie zasługa wychowawców klas. Obie panie włożyły mnóstwo wysiłku, inwencji i zaangażowania w pracy z uczniami.

Kalendarium najważniejszych wydarzeń w drugim semestrze

1. Świętowanie urodzin uczniów
2. Udział w spotkaniu z Babciami i dziadkami

3. Wyjazd na lodowisko do Izabelina.
4. Rekolekcje Wielkopostne.
5. Konkurs na kurczaka wielkanocnego.
6. Wycieczka do Pomiechówka.
7. Spotkanie z pisarzem Grzegorzem Kasdepke.
8. Święto Ośrodka.
9. Dzień Dziecka.
10. Wyjazd na zielone lekcje do Sobieszewa.

Szkołę Podstawową Specjalną ukończyli trzej uczniowie głuchoniewidomi.

Psycholog szkolny wspierał rodziców w poszukiwaniu nowej placówki i proponował pomoc w załatwieniu nowych orzeczeń.

Wnioski do pracy na przyszły rok szkolny:

- praca nad poprawą jakości pracy podczas zajęć grupowych w klasie,
- doskonalenie ćwiczeń z orientacji na sześciopunkcie brajlowskim, ćwiczenia z użyciem maszyny brajlowskiej,
- praca nad poprawą zachowań trudnych podczas spożywania posiłków i przerw śródlekcyjnych, eliminowanie głośnych zachowań ,
- doskonalenie samoobsługi podczas spożywania posiłków,
- praca nad funkcjami wzrokowymi,
- trening czystości,
- systematyczne i zaplanowane wprowadzanie komunikacji alternatywnej.

W Szkole Podstawowej Specjalnej w pierwszym semestrze roku szkolnego 2022/2023 uczyło się 43 uczniów w 12 zespołach klasowych.

Pierwsze zebranie Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej odbyło się 15 września 2022. Podczas sesji zostały omówione i zatwierdzone najważniejsze dokumenty szkolne.

27 i 28 października we współpracy z Działem ds. Absolwentów zorganizowaliśmy zebranie szkoleniowe dla rodziców, podczas którego mogli oni się zapoznać z przepisami prawnymi dla osób niepełnosprawnych, poznać znaczenie komunikacji pozawerbalnej dla rozwoju uczniów. Rodzice mieli możliwość indywidualnej konsultacji z neurologopedią, terapeutą integracji sensorycznej, fizjoterapeutą. W drugim dniu spotkania odbyło się szkolenie na temat rozwijania w uczniach słabo widzących kompetencji wzrokowych.

29 września zostały zatwierdzone Indywidualne Plany Edukacyjno Terapeutyczne oraz indywidualne plany zajęć rewalidacyjnych uczniów.

Kalendarium najważniejszych wydarzeń szkolnych:

1. Spotkanie z okazji 11 listopada
2. Udział w święcie naszej szkoły św. Maksymiliana
3. Pasowanie na ucznia klas pierwszych
4. Szkolne Kolędowanie
5. Bal Karnawałowy
6. Wizyta świętego Mikołaja
7. Udział w szkolnym konkursie na ozdobę świąteczną
8. Udział w akcji „Pierniczkanie”; pieczenie, ozdabianie i pakowanie pierników świątecznych
9. Przygotowanie oprawy artystycznej i udział w przyjęciu w naszej szkole kardynała Kazimierza Nycza podczas Ośrodkowego opłatka.
10. Udział w Spotkaniu Świątecznym wszystkich uczniów naszej szkoły.
11. Bal Karnawałowy.
12. Świętowanie urodzin uczniów

26 stycznia odbyła się sesja rady pedagogicznej. Nauczyciele dokonali podsumowania swojej pracy w minionym semestrze. W sprawozdaniach przedstawili indywidualne osiągnięcia uczniów w rewalidacji, edukacji, czynnościach życia codziennego.

VIII

Szkoła Podstawowa Specjalna dla Niewidomych i Słabowidzących – Dyrektor Elżbieta Radiowska

I-VIII

W szkole podstawowej (razem z oddziałem przedszkolnym) uczyło się 16 uczniów (8 dziewczynek i 8 chłopców; 8 uczniów niewidomych i 8 słabowidzących).

W szkole zatrudnionych było 20 osób: 9 nauczycieli (2 kontraktowych, 1 mianowany i 6 dyplomowanych), 1 rehabilitant, 1 pielęgniarka, 1 konserwator, 1, referent-telefonista, 1 kucharka, 1 obsługa stołówki, 1 kierowca, 2 specj.ds. szkolno-księgowych, 1 sprzątaczką, 1 pomoc wychowawcy 8 godzin.)

Zadania dydaktyczne były realizowane poprzez stosowanie różnorodnych metod, form pracy i środków dydaktycznych uwzględniających indywidualne potrzeby i psychofizyczne możliwości uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną. Uczniowie niemówiący byli wdrażani do posługiwania się alternatywnymi metodami komunikacji.

Zadania wychowawcze były realizowane poprzez wdrażanie uczniów do właściwego zachowania wobec pracowników szkoły, uczniów oraz osób dorosłych w szkole i miejscach publicznych. Ponadto uczniowie brali udział w różnych wydarzeniach, konkursach oraz wycieczkach.

Wycieczki i wydarzenia:

01.02.- Spotkanie przy choince prezentacje uczniów-wiersze, piosenki, instrumentalizacje. Śpiewanie kolęd.

17.03.-18.03.- Rekolekcje wielkopostne -"Pan Jezus jest słońcem na zawsze".

22.03.- Żegnamy zimę i witamy wiosnę- wspólne zabawy, konkursy, zagadki.

28.03. -Wycieczka na polanę z krokusami.

6.04. - Życzenia Wielkanocne – przedstawienie,pt. „ Cicho przed Zmartwychwstaniem Pana”.

26.04. - Przedstawienie biblijne pt. Trzy drzewa” - w wykonaniu uczniów SP Nr 3 w Rabce-Zdroju.

11.05. - Wycieczka do ośrodka Jazdy Konnej :Wirtus”.

13.05.-„Dzieci dzieciom”- koncert online z Filharmonii Krakowskiej.

18.05. - Wyjście do Teatru „Rabcio” - „Karius i Baktus”.

23.05. - Wycieczka do do CEP w Zakopanem ; Przyroda TPN.

26.05.- Prezentacje online uczniów dla Mam z okazji Dani Matki, kl.I-III.

27.05.- Wycieczka do Ogrodu Botanicznego w Krakowie.

28.05.- 3.06. - Cała Polska czyta dzieciom- spotkania w klasach I-III.

1.06.- Zabawy i tańce integracyjne z okazji Dnia Dziecka.

1.06. - Wycieczka do Filharmonii- „Historia orzełka”.

3.06.- Spotkanie integracyjne z młodzieżą z LO w Nowym Targu – Czytanie bajek.

15.06. - Pożegnanie absolwentów- program artystyczny, grill, tańce integracyjne.

17.06- Prelekcja P. Pielęgniarką – Bezpieczne wakacje.

21.06. - Spotkanie integracyjne z młodzieżą z Łotwy i Węgier.

24.06. - Uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Konkursy i zawody:

2.04. X ogólnopolskie zawody na ergometrach wioślarskich w Bydgoszczy.

Ogólnopolski Konkurs Plastyczny pod hasłem „Praca krojona na miarę”

7.04. Konkurs recytatorski pt; „Witaj wiosno”.

Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Moja książka”.

Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Śniegiem prósz”.

Konkurs Plastyczny pt.”Dzieło to z Boga i dla Boga” - Bł. Matka Elżbieta Róża Czacka.

23.06. - Zawody na ergometrach wioślarskich w ramach Małopolskich Dni Osób

z Niepełnosprawnościami - „Kocham Kraków z wzajemnością” (odbyły się w szkole).

Uczniowie uczestniczyli w wycieczkach związanych z realizacją podstawy programowej np.: do lasu, sadu, parku, ogrodu, miejsc pamięci narodowej.

Uczniowie z pomocą nauczycieli wykonali różnorodne prace - kartki, upominki.

Uczniowie uczestniczyli w zajęciach rewalidacji indywidualnej tj; orientacja w przestrzeni, terapia widzenia, rehabilitacja ruchowa, logopedia i terapia psychologiczna.

Zadania opiekuńcze realizowano na podstawie zaleceń lekarzy oraz prośb rodziców i pielęgniarki szkolnej.

Prowadzone były systematyczne obserwacje, zapisy dotyczące zachowania oraz stanu zdrowia dzieci.

Wykonywano szereg zabiegów pielęgnacyjnych tj; dopajanie, obcinanie paznokci, mycie twarzy, zębów i uszu.

Realizowano działania profilaktyczne dotyczące zasad BHP podczas zajęć szkolnych odbywających się we wszystkich pomieszczeniach ze szczególnym zwróceniem uwagi na kuchenkę dydaktyczną i salę gimnastyczną.

Na korytarzach w czasie wszystkich przerw prowadzone są dyżury nauczycieli.

Nadzór pedagogiczny

W ramach nadzoru pedagogicznego dokonywano systematycznej kontroli dokumentacji szkolnej.

Nauczyciele na bieżąco byli informowani o zmianach w przepisach prawa oświatowego.

W ocenie pracy nauczycieli zwracano uwagę na dostosowywanie metod pracy do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną.

Oceniano inicjatywę nauczycieli w przygotowaniu i stosowaniu pomocy dydaktycznych dostosowanych do zróżnicowanych możliwości dzieci i uczniów.

Pod szczególnym nadzorem było sprawowanie opieki nad dziećmi i uczniami oraz dbanie o ich bezpieczeństwo.

Uczniowie z Ukrainy.

Na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego 01.06.2022 r. do oddziału przedszkolnego zostało zapisanych 2 dzieci, i jeden uczeń do klasy I.

Dwójka dzieci brała udział w zajęciach rewalidacyjnych od kwietnia (przybyli do szkoły w marcu), a jedno dziecko od maja (przybyło do szkoły pod koniec kwietnia).

IX-XII

W szkole podstawowej (razem z oddziałem przedszkolnym 2 dzieci) uczy się 19 uczniów (8 dziewczynek i 11 chłopców; 11 uczniów niewidomych i 8 słabowidzących).

W szkole zatrudnionych jest 19 osób: 9 nauczycieli (2 kontraktowych, 1 mianowany i 6 dyplomowanych), 1 rehabilitant, 1 pielęgniarka, 1 konserwator, 1, referent-telefonista, 1 kucharka, 1 obsługa stołówki, 1 kierowca, 1 specj.ds. szkolno-księgowych, 1 sprzątaczką, 1 pomoc wychowawcy 10 godzin.)

Zadania dydaktyczne były realizowane poprzez stosowanie różnorodnych metod, form pracy i środków dydaktycznych dostosowanych do indywidualnych potrzeb i psychofizycznych możliwości uczniów. Uczniowie niemówiący byli wdrażani do

posługiwania się alternatywnymi metodami komunikacji uwzględniających indywidualne potrzeby i możliwości uczniów.

Zadania wychowawcze były realizowane poprzez wdrażanie uczniów do właściwego zachowania wobec pracowników szkoły, uczniów oraz osób dorosłych w szkole i miejscach publicznych. Ponadto były kształtowane poprzez udział w różnych wydarzeniach, konkursach oraz wycieczkach.

Wycieczki i wydarzenia:

- 1.09. - Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2022/23;
- 9.09. - Tajemnice muzycznego ogrodu – koncert w wykonaniu dr. hab B. Dunikowskiej;
- 12.09. - Msza Święta – I rocznica beatyfikacji Matki Elżbiety Róży Czackiej;
- 12.09. -16.09. - Zielona szkoła w Bieszczadach;
- 23.09. - integracyjna lekcja biologii w ZSU;
- 1.10. - Święto Domu – Gra o Matce Czackiej „Zguba podróżnika”, spotkanie z absolwentami;
- 1.10. - Wybory Rady Uczniowskiej;
- 7.10.- Wycieczka do Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej. Spotkanie muzyczne z przedstawicielami Zespołu Muzyki Dawnej im. Gaspara Castiglione oraz zespołu dziecięcego „Słoneczko”;
- 11.10. - Spotkanie integracyjne z młodzieżą z dysfunkcją wzroku z Litwy;
- 13.10- Dzień Edukacji Narodowej, Pasowanie uczniów;
- 14.10 – Występy nauczycieli i uczniów z okazji DEN, prezentacja multimedialna – podsumowanie zielonej szkoły;
- 1.11. - Szkoła pamięta
- 10.11. -Apel z okazji Święta Niepodległości, śpiewanie pieśni patriotycznych;
- 10.11 - Szkoła do hymnu godz.11.11- wspólne śpiewanie hymnu państwowego;
- 30.11.- Święto Zgromadzenia - inscenizacja pt:”Wsiądź do mojej taczki”;
- 8.12.- Godzina Łaski - modlitwa w Kaplicy;
- 12.12. - Wycieczka do filharmonii na koncert pt:”Piękna jak łabędź”;
- 16.12.- Modlitwa w kaplicy w intencji chorych dzieci i pracowników;

Konkursy i zawody:

26.11.- Ogólnopolskie Mistrzostwa Sztafet Uczniów na ergometrze wioślarskim Kraków 2022.

XI Regionalny Konkurs Plastyczny *Anioł na ...*

Uczniowie uczestniczyli w wycieczkach związanych z realizacją podstawy programowej np.: do lasu, sadu, parku, ogrodu.

Uczniowie z pomocą nauczycieli wykonali różnorodne prace- kartki, stroiki, które zostały sprzedane na kiermaszu świątecznym.

Uczniowie uczestniczyli w zajęciach rewalidacji indywidualnej tj; orientacja w przestrzeni, terapia widzenia, rehabilitacja ruchowa, logopedia i terapia psychologiczna.

Zadania opiekuńcze realizowano na podstawie zaleceń lekarzy oraz prośb rodziców i pielęgniarki szkolnej.

Prowadzone były systematyczne obserwacje, zapisy dotyczące zachowania oraz stanu zdrowia dzieci.

Wykonywano szereg zabiegów pielęgnacyjnych tj; dopajanie, obcinanie paznokci, mycie twarzy, zębów i uszu.

Realizowano działania profilaktyczne dotyczące zasad BHP podczas zajęć szkolnych odbywających się we wszystkich pomieszczeniach ze szczególnym zwróceniem uwagi na kuchenkę dydaktyczną i salę gimnastyczną.

Na korytarzach w czasie wszystkich przerw prowadzone są dyżury nauczycieli.

IX

Szkoła Przesposabiająca do Pracy dla Niewidomych w Laskach – Dyrektor Wojciech Świącicki

W Szkole Przesposabiającej do Pracy w drugim semestrze roku szkolnego 2021/2022 uczyło się 10 uczniów w trzech zespołach klasowych.

Większość uczniów wymagała stałej pomocy nauczycieli podczas zajęć szkolnych i przerw. Mimo swoich ograniczeń i trudności wynikających z niepełnosprawności, wszyscy osiągnęli znaczne postępy w komunikacji, czynnościach życia codziennego, sprawności manualnej, w relacjach społecznych między sobą i nauczycielami.

Uczniowie wzajemnie się wspierają i pomagają sobie. Starają się być mili. Znają zasady kulturalnego zachowania i je stosują. Potrafią przyznać się do błędów i je naprawiać, pracują sumiennie i na miarę własnych możliwości. Chętnie biorą udział w zajęciach szkolnych w pracowniach praktycznej nauki zawodu. Kontakty z wszystkimi rodzicami bardzo dobre i częste; osobiste, telefoniczne, mailowe.

Kalendarium najważniejszych wydarzeń w drugim semestrze

1. Bal Karnawałowy.
2. Świątowanie urodzin uczniów
3. Udział w spotkaniu z Babciami i dziadkami
4. Wyjazd na lodowisko do Izabelina
5. Rekolekcje Wielkopostne.
6. Konkurs na kurczaka wielkanocnego.
7. Wycieczka do Pomiechówka.
8. Spotkanie z pisarzem Grzegorzem Kasdepke.
9. Święto Ośrodka.
10. Dzień Dziecka.
11. Wyjazd na zielone lekcje do Sobieszewa.
12. Wewnętrzny egzamin z praktycznej nauki zawodu dla uczniów kończących edukację.

Wnioski:

- Nadal pracować nad samodzielnością uczniów w zakresie samoobsługi i poruszania się po budynku szkolnym.
- Obserwujemy bardzo dobre efekty wychowawcze i rewalidacyjne wycieczek i imprez szkolnych. W przyszłym roku szkolnym również chcemy organizować wiele klasowych wydarzeń.

Troje uczniów zakończyło naukę w Ośrodku.

W Szkole Przesposabiającej do Pracy w pierwszym semestrze roku szkolnego 2022/2023 uczyło się 9 uczniów w trzech zespołach klasowych.

Kalendarium najważniejszych wydarzeń szkolnych.

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
2. Wycieczka do Gospodarstwa Agroedukacyjnych Wymysłów
3. Pożegnanie absolwentki
4. Wycieczka do Bolimowa - warsztaty u Garncarza
5. Udział w uroczystości urodzinowej 3 uczennic.
6. Zwiedzanie Muzeum Powstania Warszawskiego.
7. Wykonanie kartek okolicznościowych dla Emerytów i byłych pracowników szkoły
8. Oglądanie przedstawienia teatralnego "Mały Książę" w teatrze Scena Relax
9. Udział w uroczystości - 18-ste urodziny Piotra.
10. Udział w Dniu Edukacji Narodowej
11. Zwiedzanie Warsztatów Terapii Zajęciowej przy ul. Konwiktorskiej 7
12. Udział w uroczystości - Święto Domu św. Maksymiliana

13. Wyjście na cmentarz miejscowy - modlitwa przy mogiłach
14. Przygotowanie kotylionów dla uczniów i nauczycieli całej szkoły
15. Udział w apelu z okazji Dnia Niepodległości
16. Wycieczka do Muzeum Farmacji - warsztaty wyrabiania kremu do rąk
17. Wyjazd do Gulczewa - zabawa andrzejkowa i urodzinowa uczennicy.
18. Wykonanie kartek bożonarodzeniowych dla Emerytów i byłych pracowników szkoły
19. Udział w Jabłonkowym Kiermaszu Bożonarodzeniowym.
20. Spotkanie z Mikołajem
21. Udział w Adwentowym Dniu Skupienia
22. Udział w akcji "Pierniczowanie"
23. Udział w konkursie szkolnym "Ozdoba na drzwi"
24. Udział w uroczystości imieninowej nauczycieli.
25. Oglądanie transmisji pogrzebowej Papieża Benedykta XVI
26. Przygotowanie słodkich upominków z okazji Dnia Babci i Dziadka
27. Udział w lekcji muzealnej w Łazienkach Królewskich - "U króla"
28. Udział w zabawie karnawałowej.

Uczniowie bardzo chętnie pracują na zajęciach praktycznej nauki zawodu. Nauczyciele starają się dostosować poziom trudności do indywidualnych możliwości uczniów.

Obserwujemy stały rozwój społeczny uczniów, który wyraża się we wzajemnej trosce i pomocy.

Współpraca z rodzicami uczniów jest dobra. Rodzice chętnie kontaktują się telefonicznie z wychowawcami klas i specjalistami wykazując zainteresowanie rozwojem swoich dzieci, stanem zdrowia i przyszłością po zakończeniu szkoły.

Organizowanie wielu wycieczek, imprez szkolnych jest stałym elementem naszej pracy dydaktycznej i niewątpliwie wpływa na rozwój uczniów.

X

Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy dla Niewidomych i Słabowidzących w Rabce-Zdroju – Dyrektor Elżbieta Radiowska

I-VIII

W szkole przysposabiającej uczyło się 15 uczniów (7 dziewczynek i 8 chłopców, 8 uczniów niewidomych i 7 słabowidzących).

W szkole zatrudnionych było 19 osób: 9 nauczycieli (2 kontraktowych, 2 mianowanych i 3 dyplomowanych), 1 rehabilitant, 1 lekarz, 1 administrator domu, 1 specjalista ds. żywienia, 2 kucharki, 1 kierowca, konserwator, 1 sprzątaczką, 1 referent-telefonista, 1 informatyk,

Zadania dydaktyczne były realizowane poprzez stosowanie różnorodnych metod, form pracy i środków dydaktycznych uwzględniających indywidualne potrzeby i psychofizyczne możliwości uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną. Uczniowie niemówiący byli wdrażani do posługiwania się alternatywnymi metodami komunikacji.

Zadania wychowawcze były realizowane poprzez wdrażanie uczniów do właściwego zachowania wobec pracowników szkoły, uczniów oraz osób dorosłych w szkole i miejscach publicznych. Ponadto uczniowie brali udział w różnych wydarzeniach, konkursach oraz wycieczkach.

Wycieczki i wydarzenia:

01.02.- Spotkanie przy choince prezentacje uczniów-wiersze, piosenki, instrumentalizacje. Śpiewanie kolęd.

17.03.-18.03.- Rekolacje wielkopostne -"Pan Jezus jest słońcem na zawsze".

22.03.- Żegnamy zimę i witamy wiosnę- wspólne zabawy, konkursy, zagadki.

6.04. - Życzenia Wielkanocne – przedstawienie, pt. „ Cicho przed Zmartwychwstaniem Pana”.

- 8.04.- Spotkanie online z kierownikiem artystycznym zespołu muzyki dawnej w Suchej Beskidzkiej.
- 26.04. - Przedstawienie biblijne pt. „Trzy drzewa” - w wykonaniu uczniów SP Nr 3 w Rabce-Zdroju.
- 11.05. - Wycieczka do ośrodka Jazdy Konnej :„Wirtus”.
- 13.05.-„Dzieci dzieciom”- koncert online z Filharmonii Krakowskiej.
- 18.05. - Wyjście do Teatru „Rabcio” - „Karius i Baktus”.
- 23.05. - Wycieczka do do CEP w Zakopanem ; Przyroda TPN.
- 27.05.- Wycieczka do Ogrodu Botanicznego w Krakowie.
- 1.06.- Zabawy i tańce integracyjne z okazji Dnia Dziecka.
- 1.06. - Wycieczka do Filharmonii- „Historia orzełka”.
- 3.06.- Spotkanie integracyjne z młodzieżą z LO w Nowym Targu – Czytanie bajek.
- 15.06. - Pożegnanie absolwentów- program artystyczny, grill, tańce integracyjne.
- 17.06- Prelekcja P. Pielęgniarką – Bezpieczne wakacje.
- 21.06. - Spotkanie integracyjne z młodzieżą z Łotwy i Węgier.
- 24.06. - Uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Konkursy i zawody:

- 2.04. X ogólnopolskie zawody na ergometrach wioślarskich w Bydgoszczy.
Ogólnopolski Konkurs Plastyczny pod hasłem „Praca krojona na miarę”
- 7.04. Konkurs recytatorski pt; „Witaj wiosno”.
Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Moja książka”.
Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Śniegiem prószy”.
Konkurs Plastyczny pt.”Dzieło to z Boga i dla Boga” -Bł. Matka Elżbieta Róża Czacka.
- 23.06. - Zawody na ergometrach wioślarskich w ramach Małopolskich Dni Osób z Niepełnosprawnościami - „Kocham Kraków z wzajemnością” (odbyły się w szkole).
- Uczniowie uczestniczyli w wycieczkach związanych z realizacją podstawy programowej np.; do lasu, sadu, parku, ogrodu, miejsc pamięci narodowej.
- Uczniowie z pomocą nauczycieli wykonali różnorodne prace- kartki, upominki.
- Uczniowie uczestniczyli** w zajęciach rewalidacji indywidualnej tj; orientacja w przestrzeni, terapia widzenia, rehabilitacja ruchowa, logopedia i terapia psychologiczna.

Zadania opiekuńcze realizowano na podstawie zaleceń lekarzy oraz prośb rodziców i pielęgniarki szkolnej.

Prowadzone były systematyczne obserwacje, zapisy dotyczące zachowania oraz stanu zdrowia dzieci.

Wykonywano szereg zabiegów pielęgnacyjnych tj; dopajanie, obcinanie paznokci, mycie twarzy, zębów i uszu.

Realizowano działania profilaktyczne dotyczące zasad BHP podczas zajęć szkolnych odbywających się we wszystkich pomieszczeniach ze szczególnym zwróceniem uwagi na kuchnię dydaktyczną i salę gimnastyczną.

Na korytarzach w czasie wszystkich przerw prowadzone są dyżury nauczycieli.

Nadzór pedagogiczny

W ramach nadzoru pedagogicznego dokonywano systematycznej kontroli dokumentacji szkolnej.

Nauczyciele na bieżąco byli informowani o zmianach w przepisach prawa oświatowego.

W ocenie pracy nauczycieli zwracano uwagę na dostosowywanie metod pracy do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną.

Oceniano inicjatywę nauczycieli w przygotowaniu i stosowaniu pomocy dydaktycznych dostosowanych do zróżnicowanych możliwości dzieci i uczniów.

Pod szczególnym nadzorem było sprawowanie opieki nad dziećmi i uczniami oraz dbanie o ich bezpieczeństwo.

IX- XII

W szkole przysposabiającej uczy się 15 uczniów (7 dziewczynek i 8 chłopców, 8 uczniów niewidomych i 7 słabowidzących).

W szkole zatrudnionych jest 20 osób: 9 nauczycieli (1 kontraktowy, 2 mianowanych i 6 dyplomowanych), 1 rehabilitant, 1 lekarz, 1 administrator domu, 1 specjalista ds. żywienia, 2 kucharki, 1 kierowca, konserwator, 1 sprzątaczką, 1 specj.ds. szkolno-księgowych, 1 referent-telefonista, 1 informatyk,

Zadania dydaktyczne

były realizowane poprzez stosowanie różnorodnych metod, form pracy i środków dydaktycznych dostosowanych do indywidualnych potrzeb i psychofizycznych możliwości uczniów. Uczniowie niemówiący byli wdrażani do posługiwania się alternatywnymi metodami komunikacji uwzględniających indywidualne potrzeby i możliwości uczniów.

Zadania wychowawcze były realizowane poprzez wdrażanie uczniów do właściwego zachowania wobec nauczycieli, uczniów oraz osób dorosłych w szkole i miejscach publicznych.

Ponadto były kształtowane poprzez udział w różnych wydarzeniach, konkursach oraz wycieczkach.

Wycieczki i wydarzenia:

- 1.09. - Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2022/23;
- 9.09. - Tajemnice muzycznego ogrodu – koncert w wykonaniu dr. hab B. Dunikowskiej;
- 12.09. - Msza Święta – I rocznica beatyfikacji Matki Elżbiety Róży Czackiej;
- 12.09. -16.09. - Zielona szkoła w Bieszczadach;
- 23.09. - integracyjna lekcja biologii w ZSU;
- 1.10. - Święto Domu – Gra o Matce Czackiej „Zguba podróżnika”, spotkanie z absolwentami;
- 1.10. - Wybory Rady Uczniowskiej;
- 7.10.- Wycieczka do Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej. Spotkanie muzyczne z przedstawicielami Zespołu Muzyki Dawnej im. Gaspara Castiglione oraz zespołu dziecięcego „Słoneczko”;
- 11.10. - Spotkanie integracyjne z młodzieżą z dysfunkcją wzroku z Litwy;
- 13.10- Dzień Edukacji Narodowej, Pasowanie uczniów;
- 14.10 – Występy nauczycieli i uczniów z okazji DEN, prezentacja multimedialna – podsumowanie zielonej szkoły;
- 1.11. - Szkoła pamięta
- 10.11. -Apel z okazji Święta Niepodległości, śpiewanie pieśni patriotycznych;
- 10.11 - Szkoła do hymnu godz.11.11- wspólne śpiewanie hymnu państwowego;
- 30.11.- Święto Zgromadzenia - inscenizacja pt:”Wsiądź do mojej taczki”;
- 8.12.- Godzina Łaski - modlitwa w Kaplicy;
- 12.12. - Wycieczka do filharmonii na koncert pt:”Piękna jak łabędź”;
- 16.12.- Modlitwa w kaplicy w intencji chorych dzieci i pracowników;

Konkursy i zawody:

26.11.- Ogólnopolskie Mistrzostwa Sztafet Uczniów na ergometrze wioślarskim Kraków 2022.

XI Regionalny Konkurs Plastyczny *Anioł na ...*

Uczniowie uczestniczyli w wycieczkach związanych z realizacją podstawy programowej np.: do lasu, sadu, parku, ogrodu.

Uczniowie z pomocą nauczycieli wykonali różnorodne prace- kartki, stroiki, które zostały sprzedane na kermaszu świątecznym

Uczniowie uczestniczyli w zajęciach rewalidacji indywidualnej tj; orientacja w przestrzeni, terapia widzenia, rehabilitacja ruchowa, logopedia i terapia psychologiczna.

Zadania opiekuńcze realizowano na podstawie zaleceń lekarzy oraz prośb rodziców i pielęgniarki szkolnej.

Prowadzone były systematyczne obserwacje, zapisy dotyczące zachowania oraz stanu zdrowia dzieci.

Wykonywano szereg zabiegów pielęgnacyjnych tj; dopajanie, obcinanie paznokci, mycie twarzy, zębów i uszu.

Realizowano działania profilaktyczne dotyczące zasad BHP podczas zajęć szkolnych odbywających się we wszystkich pomieszczeniach ze szczególnym zwróceniem uwagi na kuchenkę dydaktyczną i salę gimnastyczną.

Na korytarzach w czasie wszystkich przerw prowadzone są dyżury nauczycieli.

Nadzór pedagogiczny

W ocenie pracy nauczycieli szczególną uwagę zwracano na indywidualizację pracy z wykorzystaniem odpowiednich metod pracy i środków dydaktycznych.

Oceniano inicjatywę nauczycieli w przygotowaniu pomocy dydaktycznych dostosowanych do zróżnicowanych możliwości dzieci i uczniów.

Pod szczególnym nadzorem było sprawowanie opieki nad dziećmi i uczniami oraz dbanie o ich bezpieczeństwo.

Dokonywano systematycznej kontroli dokumentacji szkolnej prowadzonej przez nauczycieli.

W ramach wspomagania nauczycieli odbyło się:

30.08. - Współpraca nauczyciela z rodzicami dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych- wspólne ścieżki jak je odnaleźć?

30.01. - Szkolenie RODO

XI

Szkoły Ponadpodstawowe dla Niewidomych w Laskach – Dyrektor Piotr Dziuba

Ogólne dane o szkole

1 stycznia 2022 roku w Szkołach Ponadpodstawowych uczyło się 62 uczniów w 14 oddziałach: w Liceum Ogólnokształcącym – 27, w Technikum dla Niewidomych – 4, w Technikum Masażu – 10 i w Branżowej Szkole I stopnia – 15.

Na ostatni dzień kalendarzowy roku 2022 liczba uczniów Szkół Ponadpodstawowych wynosiła 52, w 13 oddziałach: w Liceum Ogólnokształcącym – 19, w Technikum dla Niewidomych – 4, w Technikum Masażu – 11 i w Branżowej Szkole I stopnia – 18.

W roku szkolnym 2021/2022 naukę zakończyło: w Liceum Ogólnokształcącym 9 uczniów, w Technikum Masażu 2 uczennice i Branżowej Szkole I stopnia 7 uczniów. Dwie uczennice (z LO i BS), które kończyły naukę miały wydłużony etap edukacyjny.

Szkoły Ponadpodstawowe, które prowadzą kształcenie zawodowe (Technika oraz Branżowa Szkoła I stopnia) – kształcą uczniów na kierunkach: technik programista, technik masażysta, mechanik – monter maszyn i urządzeń oraz rękodzielnik wyrobów włókienniczych.

Egzaminy maturalne 2022

Egzaminy maturalne odbywały się w dniach 4 – 20 maja i zgodnie z wytycznymi i harmonogramem były to egzaminy pisemne. W dniach 4 – 6 maja odbyły się egzaminy

pisemne z przedmiotów obowiązkowych na poziomie podstawowym (język polski, matematyka i język angielski) do których przystąpili wszyscy uczniowie, zaś w kolejnych dniach odbyły się egzaminy pisemne na poziomie rozszerzonym z przedmiotów dodatkowych zadeklarowanych indywidualnie przez uczniów (języka polskiego, języka angielskiego, matematyki, historii i informatyki).

Do egzaminów maturalnych przystąpiło 9 abiturientów Liceum Ogólnokształcącego oraz 2 abiturientki Technikum Masażu. Deklaracje maturalne złożyło i do egzaminów maturalnych przystąpiło również 2 absolwentów Liceum Ogólnokształcącego - poprawiających lub pragnących podwyższyć swój wcześniejszy wynik.

Pozytywny wynik egzaminu maturalnego i świadectwa maturalne otrzymało 6 absolwentów Liceum oraz 2 absolwentki Technikum Masażu. Swoje wyniki poprawił również jeden z absolwentów, który świadectwo dojrzałości uzyskał w roku 2021. W dniu 23. sierpnia do egzaminu w terminie poprawkowym przystąpiło 3 absolwentów Liceum Ogólnokształcącego. Niestety żaden z nich nie uzyskał wymaganego progu. Wszystkie zaplanowane egzaminy odbyły się bez zakłóceń, zgodnie z zaplanowanym harmonogramem.

Organizując egzaminy maturalne w Liceum Ogólnokształcącym i Technikum Masażu nawiązaliśmy współpracę z warszawskimi szkołami podstawowymi oraz ponadpodstawowymi, których nauczyciele wsparli nasze zespoły nadzorujące.

Kilkoro naszych nauczycieli oddelegowanych zostało do zespołów nadzorujących egzaminy maturalne w Liceum Ogólnokształcącym Niepublicznym nr 43 na Młocinach.

Egzaminy zawodowe 2021

W sesji letniej (czerwiec-lipiec 2022) do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie przystąpiło:

- w Formule 2017 (stara podstawa programowa):
MS.01 – technik masażysta – 2 absolwentki;
- w Formule 2019 (nowa podstawa programowa):
MEC.03 – mechanik – monter maszyn i urządzeń – 3 absolwentów
MOD.08 – rękodzielnik wyrobów włókienniczych – 3 absolwentki.

Pozytywny wynik egzaminu i dyplomy potwierdzające uzyskanie kwalifikacji w zawodzie otrzymały dwie absolwentki Technikum Masażu oraz dwóch absolwentów Branżowej Szkoły I stopnia na kierunku mechanik – monter maszyn i urządzeń. Pozostali absolwenci przystępujący do egzaminów zawodowych pozytywnie zdali egzaminy praktyczne, natomiast z egzaminów pisemnych nie przekroczyli wymaganego progu 50% procent.

Zgodnie z wymaganiami na poszczególne kwalifikacje – w zespołach nadzorujących egzaminy udział brali egzaminatorzy: z Łodzi na kierunku rękodzielnik wyrobów włókienniczych, z Błonia na kierunku mechanik – monter maszyn i urządzeń, z Warszawy na kierunku technik masażysta oraz nauczyciele Zespołu Szkół nr 35 na Bielanach.

Informacje o działaniach i wydarzeniach w Szkołach Ponadpodstawowych

W dniu 28. Stycznia Szkoły Ponadpodstawowe obchodziły uroczyste wspomnienie patrona szkoły – św. Tomasza z Akwinu. Po pracowitym I semestrze uczniowie i nauczyciele rozpoczęli ferie zimowe. Niestety w ich trakcie społeczność szkoły dotknęła smutna informacja o śmierci uczennicy Liceum Ogólnokształcącego. Delegacja uczniów i nauczycieli wzięła udział w uroczystościach pogrzebowych. Powrót po feriach był dla wszystkich bardzo trudny – wszyscy uczniowie zostali objęci wsparciem psychologicznym, a w razie potrzeby mieli możliwość rozmowy z ks. Markiem Gątarzem – Rektorem w naszym Ośrodku.

W Liceum Ogólnokształcącym od początku roku szkolnego 2021/2022 realizujemy dwuletni projekt unijny „Stawić czoło przyszłości! Wsparcie uczniów niewidomych i niedowidzących Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego w Laskach”.

W ramach realizowanego projektu uczniowie korzystają z dodatkowych zajęć z języka angielskiego, matematyki oraz mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje na kole programistycznym. Realizowany projekt jest dużym wsparciem dla naszych uczniów, zarówno w ramach zajęć wyrównawczych, jak i rozwijających. Projekt zakończy się w czerwcu w bieżącym roku szkolnym.

Uczniowie Technikum dla Niewidomych na kierunku technik programista regularnie startowali w konkursach dotyczących informatyki czy programowania odnosząc sukcesy i zdobywając nagrody.

W dniu 19. Maja w Święto Ośrodka absolwenci, którzy ukończyli szkołę złożyli uroczyste ślubowanie, a dwa dni później wraz z Rodzicami i zaproszonymi gośćmi bawili się w zorganizowanym w budynku szkoły Balu Maturalnym.

W ramach przeprowadzonej zbiórki „Maszyny na matury” – udało się pozyskać środki na zakup trzech maszyn brajlowskich Perkins.

Dwóch naszych uczniów z Liceum Ogólnokształcącego i Technikum dla Niewidomych, za wyniki w nauce uzyskane na koniec roku szkolnego 2021/2022 zostało wyróżnionych rocznymi stypendiami Prezesa Rady Ministrów.

W nowym roku szkolnym samorząd Szkół Ponadpodstawowych przeprowadził wśród uczniów i nauczycieli zbiórkę na operację syna naszego absolwenta, a w grudniu w ramach kiermaszu świątecznego uzyskane środki pieniężne wsparły warszawskie hospicjum domowe prowadzone przez Księżę Marianów.

XII

Szkoła Muzyczna i Zajęcia Muzyczne w Laskach – Dyrektor Beata Dąbrowska

- 1. Szkoła Muzyczna**
- 2. Zajęcia muzyczne**
- 3. Studium Muzyki Kościelnej**
- 4. Wydarzenia II półrocza 2020/2021**
- 5. Studio Nagrań**

Ad.1 Szkoła Muzyczna

Do Szkoły Muzycznej w II półroczu roku szkolnego 2021/2022 uczęszczało 16 uczniów. Piętnastu uczniów zostało promowanych do następnej klasy, a jedna uczennica ukończyła z wyróżnieniem Szkołę Muzyczną I stopnia.

Do Szkoły Muzycznej w I półroczu roku szkolnego 2022/2023 uczęszczało 19 uczniów (12 osób w cyklu 6-letnim i 7 osób w cyklu 4-letnim). We wrześniu z dalszej nauki zrezygnowała jedna uczennica i obecna liczba uczniów to 18 osób (6 osób w cyklu 4-letnim). Wszyscy uczniowie zostali promowani na II półrocze.

Ad.2 Zajęcia Muzyczne

Na zajęcia muzyczne w II półroczu roku szkolnego 2021/2022 uczęszczało 80 uczniów. Uczestniczyli oni w lekcjach: fortepianu, fletu, perkusji, trąbki, organów, emisji głosu, akordeonu, gitary klasycznej, gitary basowej i chóru.

W I półroczu roku szkolnego 2022/2023 w zajęciach muzycznych uczestniczyło 78 uczniów. Część z nich stanowią uchodźcy z ogarniętej wojną Ukrainy.

Ad. 3 Studium Muzyki Kościelnej

W roku szkolnym 2021/2022 w Filii Studium Muzyki Kościelnej w Laskach kształciła się jedna uczennica. W każdy poniedziałek uczestniczyła w bloku zajęć grupowych w siedzibie

Studium na ul. Dewajtis 3 w Warszawie, natomiast zajęcia indywidualne z przedmiotów: organy oraz harmonizacja pieśni kościelnych odbywały się w Laskach. Uczennica ta - już jako absolwentka Ośrodka – kontynuuje nadal naukę w Filii Studium Muzyki Kościelnej.

Ad. 4 Wydarzenia w Szkole Muzycznej w II półroczu roku szkolnego 2021/2022

W tym półroczu uczestniczyliśmy w trzynastu wydarzeniach artystycznych. Swoimi zdolnościami dzielili się uczniowie, nauczyciele oraz absolwenci naszej placówki,

- ✓ **05.02.2022** – nauczyciele Szkoły Muzycznej uczestniczyli w oprawie Mszy Św. Pogrzebowej ś.p. Władysława Gołaba prezesa TOnO
- ✓ **18.02.2022** – nagranie reklamówki do 1% przez ucznia Szkoły Muzycznej.
- ✓ **22.04.2022** – wydanie płyty „Wszystkie dobre sny ”
- ✓ **27.04.2022** – badanie przydatności kandydatów do Szkoły Muzycznej
- ✓ **13.05.2022** – wydanie płyty „Muzyczny spacer”
- ✓ **19.05.2022** – Jubileusz 25-lecia Szkoły Muzycznej
 - oprawa Mszy Świętej – chór Leśne Ptaki i nauczyciele
 - koncert uczniów i absolwentów Szkoły Muzycznej wystąpili uczniowie klasy fortepianu i akordeonu, absolwentka klasy fletu, oraz uczestnik Zajęć Muzycznych w klasie gitary klasycznej
- ✓ **21.05.2022** – udział uczniów Szkoły Muzycznej w konkursie Muzyczny Orzeł, organizowanym przez Centrum Kultury Izabelin. Uczestniczki otrzymały wyróżnienia
- ✓ **26.05.2022** – Recital dyplomowy uczennicy klasy fletu
- ✓ – Egzaminacje promocyjne (**26.05, 30.05, 02.06, 06.06**)
- ✓ **06.06.2022** – udział uczniów Szkoły Muzycznej w XXVIII Powiatowym Konkursie Muzycznym Stare Babice 2022. Uczestnicy otrzymali II miejsce, oraz wyróżnienia
- ✓ **11.06.2022** – Koncert laureatów XXVIII Powiatowego Konkursu Muzycznego Stare Babice 2022
- ✓ **13.06.2022** – Rada pedagogiczna Szkoły Muzycznej
- ✓ **20.06.2022** - Koncert na zakończenie roku szkolnego w Szkole Muzycznej.

Rok Szkolny 2022/2023 I półrocze

W minionym półroczu uczestniczyliśmy w dziesięciu wydarzeniach artystycznych:

- ✓ **11.09.2022** – udział nauczycieli we Mszy św. Dziękczynnej w rocznicę beatyfikacji Matki Elżbiety Róży Czackiej.
- ✓ **12.10.2022** – święto Szkoły Muzycznej „Imieniny u Edwina”. Wystąpili uczniowie i absolwenci Szkoły Muzycznej, oraz uczestnicy Zajęć Muzycznych, akompaniowali nauczyciele naszej szkoły, wiersze napisała i wykonała p. Elżbieta Harasiuk.
- ✓ **14.10.2022** – Dzień Edukacji Narodowej
- ✓ **25.10.2022** – Wyjazd uczniów do Filharmonii Narodowej na koncert pt. „Requiem aeternam”.
- ✓ **25.11.2022** – udział uczestniczek Zajęć Muzycznych w II edycji konkursu Muzyczny Smok – Dom Kultury w Łomiankach
- ✓ **12, 19, 21.12.2022** – przesłuchania półroczne
- ✓ **16.12.2022** – koncert w wykonaniu kwintetu dętego drewnianego składającego się z uczestników Akademii Sinfonia Varsovia.
- ✓ **11, 16.01.2023** – przesłuchania półroczne
- ✓ **23.01.2023** – Rada Pedagogiczna Szkoły Muzycznej
- ✓ **26.01.2023** – koncert półroczny

Ad. 5 Studio Nagrań

W II półroczu roku szkolnego 2021/2022 w studio nagrań miały miejsce następujące działania:

- nagrania: perkusji, gitar, wokali oraz próby F.J.P, Pola Rise, Noże i kilku amatorskich zespołów.

W każdym miesiącu wynajmowana jest także reżyserka na cele postprodukcji materiałów dźwiękowych.

W kwietniu i maju zrealizowano kilka nagrań i postprodukcji płyt nagrywanych przez uczniów i absolwentów Szkoły Muzycznej. Były to płyty:

- „*Wszystkie dobre sny*”

- „*Muzyczny spacer*”

W minionym półroczu obecnego roku szkolnego, zostały zrealizowane następujące działania w studio:

1. Nagrania piosenek świątecznych dla Banku Gospodarstwa Krajowego
2. Nagranie materiału na płytę artystki Kasia Nova
3. Nagranie dźwiękowego spotu reklamowego (logo muzyczne)
4. Nagrania artysty Daymond
5. Próby zespołów FJP i Athem.

Obecnie jest prowadzona modernizacja studnia, polegająca na adaptacji Sali 113 do potrzeb studyjnych.

XIII

Internat dla Dziewcząt w Laskach – kierownik s. Marta Skoczylas

Na pracę Internatu Dziewcząt w roku 2022 składały się dwa semestry szkolne: semestr II 2021/2022 oraz semestr I 2022/2023. W trakcie całego roku nauka odbywała się w systemie stacjonarnym. W II semestrze opieką dydaktyczno-wychowawczo-rewalidacyjną objęte były 72 wychowanki, z ośmiu grup internatowych, w tym dziesięć dojeżdżających.

4 lutego – podczas ferii zimowych - dotarła do nas wiadomość o śmierci wychowanki grupy VI, która zmarła w szpitalu w wyniku sepsy. Był to trudny moment dla całej społeczności internatu, starałyśmy się zapewnić wychowankom wsparcie pedagogiczne i psychologiczne, zwłaszcza koleżankom z grupy internatowej, które były najbliższej związane ze ś.p. Julią.

Oto ważniejsze wydarzenia z drugiego semestru roku szkolnego 2021/2022:

- Ważnym wydarzeniem w grupie V związanym z sytuacją geopolityczną było przygotowanie podwieczorku, na który została zaproszona pani, będąca uchodźczynią z Ukrainy i babcią wychowanki z grupy. Inicjatywa wypłynęła od dziewcząt, które widziały zaangażowane w pomoc osoby dorosłe i też chciały jakoś pomóc. Najcenniejsze w tych okolicznościach było samo spotkanie, które niesło ze sobą fakty, trudny realizm, żywego życzliwego człowieka z innego kraju.
- Dziewczęta brały udział w przygotowaniu oprawy liturgicznej na niedzielą mszę świętą, Ośrodkowej Drodze Krzyżowej oraz rekolekcjach wielkopostnych o temacie „Cztery miłości” prowadzonych przez ks. Pawła Wojciechowskiego.
- Wzięły udział w spotkaniu internatowym dotyczącym „Żołnierzy Wyklętych” w narracji ks. Tomasza Trzaski –kapelana i pracownika IPN- u w Warszawie
- W maju uczestniczyliśmy w premierze Filmu „Pisklaki”, w którym występują dziewczęta z grupy I.
- Wychowanki bawiły się na balu maturalnym.
- Dwie wychowanki przystąpiły do I Komunii Świętej
- Dziewczęta wzięły udział w pierwszych obchodach wspomnienia liturgicznego bł. Elżbiety Róży Czackiej w Laskach. Wychowanki grupy siódmej i trzeciej uczestniczyły w Święcie Dziękczynienia za nowych błogosławionych: Prymasa Kardynała Stefana

Wyszyńskiego i Matki Elżbiety Róży Czackiej w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie.

- Wychowanki uczestniczyły w Jubileuszu 25 – lecia Szkoły Muzycznej im. E. Kowalika. Jedną z wychowanek wspierałyśmy podczas jej recitalu dyplomowego w klasie fletu.
- Świątowałyśmy imieniny pań z kuchni, administracji internatowej oraz Kapłanów.
- Dziewczeta reprezentowały Ośrodek podczas konkursów muzycznych.
- Każda grupa korzystała z bogatej filmoteki Internatu, czytała książki dobrane do potrzeb wychowanek.

W drugim semestrze roku szkolnego 2021/2022 naukę w naszym Ośrodku zakończyło 10 dziewcząt.

W I semestrze roku szkolnego 2022/2023 opieką wychowawczą w Internacie Dziewcząt było objętych **64** wychowanki (w tym 9 dojeżdżających). Dziewczeta mieszkają w 7 grupach internatowych (pomieszczenia dotychczasowej grupy II pełniły funkcję świetlicy).

Początek semestru obfitował w liczne zmiany w składzie wychowanek Internatu (z różnych powodów odeszło 5 wychowanek (wyjazd za granicę - 3 dziewczeta z Ukrainy, rozpoczęcie udziału WTZ - 1, zmiana szkoły -1), a do poszczególnych grup dołączyło 4 dziewcząt; w tym 3 z Ukrainy).

REALIZACJA ZADAŃ WYCHOWAWCZO – DYDAKTYCZNYCH

Podstawowym celem pobytu w Internacie Dziewcząt jest dążenie do: wszechstronnego i integralnego rozwoju wychowanek - ich talentów, zainteresowań, charakteru; praca nad wykształceniem systemu wartości i oczekiwanych powszechnie norm moralno-społecznych. Chodzi więc nie tylko o formację intelektualną - pogłębianie wiedzy, ale także o zdobywanie różnych umiejętności umożliwiających samodzielne funkcjonowanie. Dlatego staramy się tworzyć optymalne warunki do rozwoju dziewcząt poprzez odpowiednie planowanie pracy wychowawczej w poszczególnych grupach - stosownie do wieku, potrzeb i możliwości dziewcząt. Istotne jest holistyczne podejście do wychowania umożliwiające rozwój w wymiarze duchowym, intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, społeczno-moralnym i estetycznym. Jest to coraz trudniejsze zadanie, ponieważ w Internacie mamy dziewczeta nie tylko z dysfunkcją wzroku, ale również z wieloma innymi niepełnosprawnościami sprzężonymi, które znacząco wpływają na poziom funkcjonowania i możliwości wychowanek.

Szczególnie ważnym zadaniem jest towarzyszenie dziewczętom w trudnym procesie akceptacji i przyjęcia własnej niepełnosprawności. Adekwatne poczucie własnej wartości, znajomość swoich mocnych i słabych stron, równowaga emocjonalna są niezbędne do osiągnięcia dojrzałości i aktywnego udziału w życiu społecznym. Wiele z naszych wychowanek ze względu na różne trudności w tym obszarze jest pod stałą opieką specjalistów.

Kluczową rolę w procesie wychowawczym odgrywa współpraca z Rodzicami. Podczas licznych kontaktów telefonicznych i osobistych omawiane były kwestie wychowawcze, dydaktyczne i zdrowotne dotyczące dziewcząt.

Niezwykle ważna jest współpraca ze szkołami do których uczęszczają nasze wychowanki. Motywowanie dziewcząt do systematycznej nauki, w razie potrzeby wsparcie podczas indywidualnego odrabiania lekcji to stałe elementy naszej pracy. Jak wynika z charakterystyki grup internatowych, wychowanki potrzebują regularnej pomocy w odrabianiu lekcji, mobilizacji do codziennego czytania książek w brajlu, nauki korzystania z pomocy dydaktycznych. Najwięcej trudności sprawiają dziewczętom przedmioty ścisłe. W młodszych grupach stosowane są specjalne pomoce dydaktyczne, np. gry matematyczne,

które przygotowują wychowawcy, a starsze dziewczęta korzystają ze wsparcia podczas dodatkowych godzin projektowych z matematyki w czasie szkolnym.

Większość wychowanek sprawnie korzysta z nowoczesnych technologii – na miarę swoich możliwości doskonałą technikę pracy na laptopie, brailsensie. Dziewczęta chętnie korzystają ze smartfonów (zasady ich używania są regulowane przez wewnętrzne ustalenia poszczególnych grup).

W tym roku szkolnym dołączyło do naszego Internatu kilka dziewcząt z Ukrainy, które z powodu trwania działań wojennych kontynuują naukę w naszym Ośrodku. Wychowanki zostały dobrze przyjęte i zaakceptowane przez rówieśniczki, szybko uczą się języka polskiego (młodsze dziewczynki radzą sobie bardzo dobrze, trudności pojawiają się w starszych klasach, gdzie tempo pracy jest dużo szybsze i używane jest słownictwo specjalistyczne). Dziewczęta zmagają się z wieloma traumami, związanymi z sytuacją w ich ojczyźnie i rodzinach (bliscy pozostali na Ukrainie, skąd wciąż docierają niepokojące informacje o nowych bombardowaniach). Dziewczęta są otoczone szczególną uwagą wychowawców oraz wsparciem psychologicznym.

Współczesna rzeczywistość stawia przed nami wiele wyzwań w sferze wychowania na fundamencie wartości chrześcijańskich, które według błogosławionej Matki Elżbiety Czackiej są jednym z głównych filarów Dzieła Lasek. Coraz częściej spotykamy się z rodzicami, którzy deklarują się jako osoby niewierzące. Kilka dziewczyn przy pełnej aprobacie rodziców zrezygnowało w tym roku szkolnym z udziału w lekcjach religii. Nasze wychowanki podczas pobytu w internacie uczestniczą w praktykach religijnych i są zachęcane do pogłębiania osobistej relacji z Bogiem, kiedy jadą do domów rodzinnych, często nie mają możliwości uczestnictwa w niedzielnej czy świątecznej Eucharystii, nie mogą korzystać regularnie z sakramentu pokuty, etc.

Należy również zauważyć, że coraz częściej zdecydowana większość wychowanek wyjeżdża na każdy weekend do domu rodzinnego i ma bardzo ograniczone możliwości uczestniczenia w życiu religijnym w Ośrodku. Coraz liczniejsze grono naszej młodzieży a nawet dzieci, przeżywa kryzys wiary i wartości chrześcijańskich; na nas ciąży odpowiedzialność, by starać się towarzyszyć im w tych trudnych momentach i umacniać wiarę, która pomoże im w zaakceptowaniu sytuacji życiowej, w jakiej się znajdują i szukaniu perspektyw na mądrą przyszłość.

Po pandemii zauważalna jest subtelna zmiana w funkcjonowaniu dzieci i młodzieży, która przejawia się w większym skupieniu się na sobie i niechętnym (wrażanym werbalnie) uczestniczeniu w wydarzeniach internatowych czy ośrodkowych, z kontestowaniem wydarzeń religijnych. Dlatego nasza praca wychowawcza była skoncentrowana na integracji dzieci i młodzieży w ramach grup internatowych (weekendowe wyjazdy) i całej społeczności internatowej - co dało bardzo pozytywne efekty - udało się zaangażować wychowanki w wiele ciekawych inicjatyw, które były dla nich okazją do rozwijania talentów, zdobycia wiedzy, podniesienia poziomu kompetencji emocjonalno-społecznych.

Wychowanie religijne

- wspólna modlitwa poranna i wieczorna,
- Uczestnictwo we Mszy Świętej w niedzielę i święta, w I piątek miesiąca, z okazji różnych uroczystości Ośrodkowych;
- Udział chętnych wychowanek w wieczorach uwielbienia z modlitwą za wstawiennictwem Błogosławionej Matki Elżbiety (I –sze niedziele miesiąca);
- Przygotowywanie oprawy liturgicznej na Msze Święte młodzieżowe w Kaplicy Centralnej;
- Zachęcanie dziewcząt do uczestnictwa w życiu sakramentalnym (możliwość spowiedzi przed pierwszym piątkiem w Internacie, możliwość rozmowy z kapłanem);

- Udział w świętowaniu pierwszej rocznicy beatyfikacji bł. Matki Elżbiety Czackiej - gra terenowa „Bądź zimny – bądź gorący. Wędrówka przez życie: od Róży do Elżbiety”; Msza św. dziękczynna w kaplicy MB Anielskiej; agapa w Domu Przyjaciół. (12. 09. 2022);
- Udział w Adoracji Najświętszego Sakramentu z okazji Święta Domu Dziewcząt (19. 09. 2022) (młodzież); modlitwa uwielbienia połączona z wcześniejszym „oglądaniem dotykowym” Kaplicy Internatowej (dzieci młodsze), poznanie życiorysu Patrona Internatu Św. Stanisława Kostki;
- Czytanie artykułów z prasy katolickiej (Miłujcie się, Droga, Mały Gość Niedzielny);
- Poznanie historii Św. Jana Diego i Matki Bożej z Guadalupe, (06. 10. 2022, 23. 11. 2022) – prowadzone przez p. Dorotę i p. Monikę członkinie Apostolatu Płaszcz Matki Bożej z Guadalupe;
- Zachęcanie do modlitwy różańcowej w październiku – w grupach, w kaplicy;
- W ramach przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia wykonanie wieńców adwentowych, kalendarzy adwentowych z zadaniami na każdy dzień, udział w roratach, w adwentowym dniu skupienia – podział na trzy grupy wiekowe (05 - 07. 12. 2022);
- Udział w spotkaniu opłatkowym z ks. Kardynałem Nyczem (16. 12. 2022);
- Wspólna Wigilia w Internacie Dziewcząt, połączona z inscenizacją: „Wędrówka do Betlejem” (20. 12. 2022);
- Kolęda w Internacie – Jasełka (odpowiedzialna gr. I we Współpracy z Radą Internatu); modlitwa i poświęcenie pomieszczeń internatowych, agapa na świetlicy, wspólne kolędowanie (11. 01. 2023);
- Jasełka na bis „1-0 dla Nieba” – oglądanie jasełek przygotowanych przez dzieci z Pruszkowa pod kierunkiem s. Alicji Ze Zgromadzenia Sióstr Służebnic Jezusa w Eucharystii (19. 01. 2023);
- Udział grupy wychowanek w spotkaniach stanowiących przygotowanie do sakramentu bierzmowania (1 x w miesiącu).

Wychowanie społeczno-emocjonalne

- Działalność Rady Internatu pod kierunkiem wychowawczyni (wybór Samorządu, pomoc w organizowaniu wielu wydarzeń na terenie Internatu);
- Kształtowanie wrażliwości moralnej poprzez rozmowy indywidualne i grupowe;
- Przeprowadzenie zbiórek grupowych o charakterze organizacyjno-integracyjnym;
- Wdrażanie do bycia aktywnym członkiem społeczności internatowej – każda grupa miała swój udział w organizacji uroczystości internatowych;
- Kształtowanie postaw społecznych – pamięć o imieninach koleżanek, świętowanie urodzin i imienin dziewczynek i wychowawczyń w grupie;
- Przygotowanie Święta Internatu Dziewcząt – przedstawienie „Bal w Piwnicy” (odpowiedzialna gr. VII), przygotowanie agapy, prezentacji każdej z grup, zaproszenie i przyjęcie Gości, sióstr, byłych pracowników Internatu, rodziców, absolwentek (20. 09. 2022);
- Przygotowywanie uroczystości patronalnych pracowników naszego Internatu i Ośrodka:
 - 29. 09. 2022 – święto Nauczycieli zajęć dodatkowych (odpowiedzialna gr. I i V) ,
 - 18.10.2022 – święto patronalne służby zdrowia – składanie życzeń w Dziale Lekarskim (odpowiedzialna gr. IV i VIII),
 - 02. 02. 2023 – wspólne świętowanie imienin Pań pracujących w Kuchni Internatowej (odpowiedzialna gr. VI);
- Udział w Koncercie charytatywnym – Centrum Kultury Izabelin (23. 09. 2022);
- Święto Dnia Edukacji Narodowej - składanie życzeń i kwiatów całej kadrze Internatu, przygotowanie programu artystycznego przez Radę Internatu (17. 10. 2022);
- Udział w uroczystościach święta Internatu Chłopców (05. 10. 2022), Internatu Św. Maksymiliana (25. 10. 2022);

- Wyjazd do Warszawy na mini kurs tańca i zabawę taneczną organizowaną we współpracy: Duszpasterstwo Niewidomych z Piwnej, Duszpasterstwo Akademickie św. Krzyża na Krakowskim Przedmieściu („Anioły parkietu”) oraz OSW w Laskach(19. 11. 2022);
- Organizacja spotkania „Moda Misyjna” kilka słów o codziennym życiu w Indiach i Rwandzie – opowiadania misjonarek FSK (17. 11. 2022);
- Zorganizowanie spotkania mikołajkowego dla całej społeczności Internatu „Śladami św. Mikołaja” (06. 12.2022);
- Zorganizowanie we Współpracy z Samorządem Internatu Chłopców Zabawy Andrzejkowej (24. 11. 2022, odpowiedzialna gr. VI) oraz Balu Karnawałowego (25. 01. 2023, odpowiedzialna gr. III);
- Udział w grupowych zajęciach kulinarnych: pomoc w przygotowywaniu posiłków, pieczenie ciast na różne okazje, robienie pierniczków do domów na święta;
- Wspólne przygotowywanie kartek bożonarodzeniowych, ubieranie choinek w grupach, przygotowanie innych dekoracji świątecznych;
- Odwiedziny koleżeńskie pomiędzy grupami, wolontariat dziewcząt z gr. V i VI w grupie specjalnej;
- Czytanie książek, opowiadań poruszających problemy społeczne;
- Rozmowy indywidualne i grupowe na tematy społeczne i moralne takie jak właściwe zachowanie się wobec innych osób, umiejętność rozwiązywania konfliktów, szacunek do własnej osoby oraz otaczającego świata, pomoc innym osobom, dokonywanie wyborów życiowych – wybór zawodu, stylu życia;
- Rozmowy indywidualne dotyczące odpowiedzialności i szacunku do innych, krytycyzmu wobec własnych zachowań – reakcja na nieprawidłowe zachowania;
- Spotkanie z Dobromirem Makowskim „Masz jedno życie, powtórki nie będzie” psychoprofilaktyka uzależnień, świadectwo życia (08. 12. 2022);
- Wyjazd grupy VIII do Rabki na święto Szkoły Św. Tereski – uczestniczenie w uroczystościach, spotkania i rozmowy z nauczycielami i pracownikami Ośrodka, wspólna zabawa z wychowankami ze szkoły w Rabce (30. 09 – 02. 10. 2022);
- Współpraca z wolontariuszami;
- Odwiedziny Absolwentek Ośrodka – spotkania, dzielenie się doświadczeniami.

Wychowanie kulturowo – estetyczne

- Ciągłe uczenie nawyków kultury życia codziennego: kultury słowa, spożywania posiłków, kultury zachowania się w różnych sytuacjach - rozmowy indywidualne i grupowe na temat eliminacji blindyzmów, dbania o wygląd, właściwy ubiór stosownie do okazji oraz higienę osobistą, umiejętności zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach;
- Troska o piękno i poprawność języka ojczystego;
- Uczestnictwo w uroczystościach organizowanych w Internacie i Szkole;
- Kształtowanie zdolności twórczych poprzez zajęcia plastyczne;
- Wykonywanie wieńca adwentowego i ozdób świątecznych, kartek Bożonarodzeniowych;
- Przygotowanie gazetek grupowych i internatowych;
- udział w warsztatach sensorycznych w ramach Międzyszkolnego Projektu Plastycznego „4 pory roku”(21. 10. 2022);
- Udział dziewcząt w koncertach organizowanych przez Szkołę Muzyczną;
- Wyjazd do Filharmonii Narodowej – na Koncert Chóralny Requiem Aeternam (25 .10. 2022);
- Czytanie lektur szkolnych, wartościowych książek, wspólne oglądanie filmów;
- Uczestnictwo w Koncercie Antoniny Krzysztoń (18. 12. 2022);
- Rozwijanie u wychowanek wrażliwości artystycznej, zainteresowanie literaturą oraz muzyką;
- Uwrażliwianie na umiejętne korzystanie z mediów, Internetu, telewizji, indywidualne

i grupowe rozmowy ukazujące nie tylko korzyści ale zagrożenia ze strony mediów.

Wychowanie patriotyczne

- Przekazywanie tradycji i pamięć o rocznicach narodowych, włączanie się w obchody rocznic narodowych;
- Ukazywanie piękna naszej ojczyzny poprzez spacery i wycieczki, poznawanie historii odwiedzanych miejsc;
- Udział w procesji na cmentarz wojskowy w Laskach i modlitwie za poległych w 83 rocznicę wybuchu II wojny światowej (01. 09. 2022);
- Udział delegacji w uroczystościach na cmentarzu w Palmirach ku czci pomordowanym na terenie Puszczy Kampinoskiej podczas II wojny światowej (14. 09. 2022);
- Pogadanki przybliżające najważniejsze treści związane ze Świętem Niepodległości;
- Słuchanie i śpiewanie pieśni patriotycznych, nagrywanie wybranych utworów na konkurs patriotyczny;
- Przygotowanie i udział w Spotkaniu Patriotycznym z okazji Święta Niepodległości z konkursem na nagranie utworu o tematyce patriotycznej (wiersz, piosenka) (17. 11. 2022 – odpowiedzialne: wszystkie grupy);
- Spotkanie dla starszych wychowanek z prof. Krzysztofem Szwagrzykiem (IPN) poświęcone poszukiwaniom szczątków ofiar totalitaryzmów (23. 01. 2023).

Rozwój poznawczo-intelektualny

- Pomoc w motywowaniu do nauki i samokształcenia - rozmowy indywidualne i grupowe;
- Pomoc w systematycznym odrabianiu lekcji, w zrozumieniu materiału, utrwalanie i poszerzanie wiadomości szkolnych;
- Czytanie tekstów niedostępnych w Braille’u, wyjaśnianie pojęć, dyktowanie, pomoc w rozwiązywaniu zadań z matematyki, zachęcanie do codziennego samodzielnego czytania i korzystania z biblioteki;
- Współpraca z wychowawcami i nauczycielami ze szkoły oraz psychologami z nauczycielami orientacji przestrzennej i zajęć dodatkowych;
- Troska o rozwój zainteresowań intelektualnych poprzez proponowanie ciekawych lektur, wyszukiwanie różnych ciekawostek w Internecie, oglądanie programów edukacyjnych;
- Dostosowanie oddziaływań wychowawczych w zależności od sytuacji zdrowotnej, psychicznej i rodzinnej dziewcząt;
- Współpraca ze Szkołami poprzez konsultacje indywidualne, spotkania i udział w radach pedagogicznych.

Wychowanie fizyczne i opieka zdrowotna

- Różne formy aktywności fizycznej: zabawy ruchowe, zabawy na świeżym powietrzu, spacer;
- Regularne korzystanie z zajęć na basenie oraz przyrządów do fitness na terenie placu zabaw;
- Regularne treningi: goalball, showdown, narty (zimą), lekkoatletyka (biegi);
- Udział w zawodach sportowych na szczeblu krajowym i międzynarodowym (mistrzostwa w goalball, zawody showdown);
- Troska o racjonalne odżywianie się dziewcząt oraz odpowiednią ilość snu i wypoczynku – rozmowy indywidualne i grupowe;
- Troska o higienę nauki i pracy – racjonalny rozkład zajęć internatowych, przerwy;
- Wyrabianie nawyku dbania o higienę osobistą;
- Zapewnienie stałej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej – zachęcanie do korzystania z pomocy medycznej w razie potrzeby;
- Zachęcanie wychowanek do samoobserwacji cyklu miesięczkowego;
- Fluoryzacja zębów;
- Podawanie zleconych leków oraz kropli do oczu.

Usamodzielnianie

- Codzienna i systematyczna nauka i doskonalenie czynności życia codziennego: estetycznego jedzenia, dbałość o poprawne posługiwanie się sztuccami, utrzymywania porządku wokół siebie;
- Podczas wyjazdów na zakupy ćwiczenie umiejętności samodzielnego wyboru i kupowania różnych produktów, świadomości cen i możliwości wydawania pieniędzy;
- Motywowanie do samodzielnego pokonywania z laską tras wcześniej przećwiczonych w ramach zajęć z orientacji przestrzennej, zwłaszcza trasy szkoła – internat;
- Kształtowanie umiejętności gospodarowania czasem;
- Kształtowanie u niewidomych wychowanek umiejętności własnoręcznego podpisu;
- Uczenie samodzielności w zakresie załatwiania spraw w urzędach, bankach, posługiwanie się kartą bankomatową, korzystania z przydatnych aplikacji;
- Nauka porządkowania aneksu kuchennego: mycie szafek kuchennych, lodówki, kuchenki mikrofalowej, zlewu, stołów;
- Samodzielne sprzątanie i utrzymywanie porządku w swoich sypialniach i łazienkach, nauka mycia okien;
- Nauka i doskonalenie umiejętności segregacji kolorystycznej ubrań do prania ręcznego, nastawiania wybranego programu prania w pralce automatycznej, rozwieszania prania na suszarce podwieszanej i rozstawianie;
- Doskonalenie umiejętności prasowania ubrań, w grupach młodszych – nauka prasowania;
- Ćwiczenie umiejętności składania ubrań i układania ich w szafie;
- Nauka sposobów przechowywania żywności - by zachowała jak najdłużej świeżość i zdatność do spożycia;
- Zajęcia kulinarne - nauka odmierzania produktów, pieczenie ciasteczek i ciast przygotowanie kanapek, krojenie warzyw, przygotowanie ciepłych posiłków, wykonywanie prostych czynności gospodarczych.

W ramach integracji i nauki efektywnego spędzania wolnego czasu grupy organizowały weekendowe wyjazdy do Warszawy i atrakcyjnych miejsc w najbliższej okolicy.

Współpraca z rodzicami

- Poznanie sytuacji rodzinnej i zdrowotnej wychowanek (zwłaszcza nowo przyjętych do Internatu) – starania o nawiązanie kontaktu osobistego z rodzicami/opiekunami prawnymi;
- Podejmowanie z rodzicami kontaktu telefonicznego w sytuacjach trudnych pod względem wychowawczym lub zdrowotnym;
- Spotkania z rodzicami podczas rozjazdów i odwiedzin – ustalenia wspólnych oddziaływań wychowawczych wobec wychowanek;
- Udział rodziców w wydarzeniach Internatowych (święto Internatu, Wigilia Internatowa, kolędowanie).

Współpraca Kadry

Spotkania Kadry Pedagogicznej Internatu Dziewcząt odbywały się w każdym miesiącu. Poruszane kwestie dotyczyły bieżących aspektów naszej pracy, wydarzeń w Internacie i na terenie Ośrodka. Bardzo często spotykaliśmy się w mniejszych zespołach poszczególnych grup w celu omówienia bieżących spraw wychowanek, rozwiązywania sytuacji problemowych. Na co dzień widoczna jest ścisła współpraca pomiędzy nauczycielami zajęć dodatkowych a wychowawcami poszczególnych grup.

Inne informacje

W pierwszym semestrze na terenie Internatu zostały przeprowadzone 2 serie Warsztatów Pogromcy Zmierzchu:

- 12. 10. 2022 – 40 osób
- 22. 11. 2022 – 21 osób

Internat dla Chłopców w Laskach – kierownik Leszek Połomski

W Internacie Domu Chłopców w 2022 roku chłopcy mieszkali w pięciu grupach, podzielonych według szkolnych klas. Stan wychowanków w styczniu liczył 50 osób w tym 5 chłopców codziennie dojeżdżało. W grudniu stan wychowanków wynosił 57 osób, w tym 8 chłopców codziennie dojeżdżało. W porównaniu ze styczniem, na koniec grudnia 2022 r., ilość wychowanków zwiększyła się o 7 osób. Wychowankowie dojeżdżający często zostawali w internacie do późnych godzin popołudniowych korzystając z różnych zajęć rewalidacyjnych.

Stan zatrudnienia pracowników pracujący bezpośrednio z dziećmi w roku kalendarzowym 2022 wynosił:

STYCZEŃ 2022	GRUDZIEŃ 2022	RÓŻNICA
15-wychowawców w tym 3 wychowawców na $\frac{3}{4}$ etatu.	15-wychowawców w tym 4 wychowawców na $\frac{3}{4}$ etatu.	O $\frac{1}{4}$ etatu mniej w porównaniu ze styczniem
2 osoby - jako pomoc wychowawcza, w tym od września 2021 – jedna na $\frac{3}{4}$ etatu	2 osoby - jako pomoc wychowawcza, w tym – jedna na $\frac{1}{2}$ etatu	O $\frac{1}{4}$ etatu mniej w porównaniu ze styczniem
4 - nauczycieli orientacji przestrzennej (w tym 2 nauczycieli ma pełen etat, 1 - $\frac{3}{4}$ etatu, 1 kilka godzin wg. potrzeb.	4 - nauczycieli orientacji przestrzennej	1 etat więcej
Integracja sensoryczna prowadzona w ramach etatu orientacji przestrzennej – objętych 9 uczniów po 45 min.	Integracja sensoryczna prowadzona w ramach etatu orientacji przestrzennej – objętych 9 uczniów po 45 min.	Bez zmian
- 1 psycholog – godziny zlecone indywidualne i zajęcia grupowe; obejmuje zajęciami 15 uczniów	1 psycholog – $\frac{1}{2}$ etatu - zajęcia indywidualne i grupowe;	
1- rehabilitant ruchu zatrudniony w ramach umowy o samozatrudnienie (ok. 1 etatu)	rehabilitant ruchu zatrudniony w ramach umowy o samozatrudnienie (ok. 1 etatu)	Bez zmian
- 1-pielęgniarka w wymiarze 10 h tygodniowo,	- 1-pielęgniarka w wymiarze 10 h tygodniowo,	Bez zmian
- 2- opiekunów nocnych	- 2- opiekunów nocnych	Bez zmian
kierownik internatu.	kierownik internatu.	Bez zmian

Ilość wychowanków objętych działaniami rewalidacyjnymi w 2022 roku

	STYCZEŃ 2022	GRUDZIEŃ 2022	RÓŻNICA

Zajęcia z orientacji przestrzennej	27	33	+ 6
- zajęcia z psychologiem	15	21	+ 6
rehabilitacja widzenia	15	15	0
- rehabilitacja ruchowa	31	39	+ 8
integracja sensoryczna	9	9	0
Logopedia	1	0	- 1
Hipoterapia	16	14	- 2
Szkoła Muzyczna	5	6	+ 1
Zajęcia muzyczne rewalidacja	16	16	
Podsumowanie			+ 18

W 2022 roku odbyły się wyjazdy, w których uczestniczyli wychowawcy:

- wyjazdy w sprawach zdrowotnych wychowanków,
- wyjazdy w sprawach urzędowych, zakupy
- wyjazdy rekreacyjne,

Udział chłopców w zawodach sportowych w roku 2022

Pływanie

1. Mistrzostwa Polski Juniorów i Juniorów Młodszych w Krakowie (Alex i Maciek-złote medale, Bartek-srebrny medal)
2. Letnie Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w Zielonej Górze (24-26 czerwca-Alex, Maciek, Bartosz).
3. Ogólnopolskie Integracyjne Zawody Osób Niepełnosprawnych w Pływaniu w Częstochowie (**Maciej i Bartosz** -2 miejsca, **Alex** - 3 miejsce)
4. Parapływackie Grand Prix Polski w Łodzi (**Alex** - 3 miejsce, **Maciej** – 3 miejsce)
5. Zimowe Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w Szczecinie (**Alex** - 3 miejsce, **Maciej** - 4 miejsce, **Bartosz** - 5 miejsce w łącznej punktacji za 3 najlepsze starty).

Alex został powołany do kadry PZSN Start " Nadzieje paraolimpijskie"

We wszystkich zawodach startowało 3 chłopców: **Alex, Maciej i Bartosz.**

Goalball

Udział w 2 turniejach Mistrzostw Polski Seniorów w Chorzowie i Krakowie

1. Mistrzostwa Polski Młodzików i Juniorów i w Goalballa w Wiśle (**Łukasz, Hubert i Marcin**) – 4 miejsce
2. Turniej finałowy Mistrzostw Polski Seniorów w Szczecinie (UKS „Laski” 1 miejsce i mistrzostwo Polski w sezonie 2022 z przewagą 8 pkt-ów nad drugą drużyną)
Skład zespołu seniorów: **Marcin, Kamil, Jacek, Dawid.**
3. Turniej o Puchar Polski w Bydgoszczy – UKS „Laski” -3 miejsce (**Marcin, Kamil, Jacek, Dawid**).
4. Mistrzostwa Europy w Portugalii - 7 miejsce reprezentacji Polski (**Marcin, Kamil, Dawid**).
Skład zespołu seniorów: **Marcin, Kamil, Jacek, Dawid.**

Narciarstwo biegowe

04 – 09.01.2022 - wyjazd na treningi narciarskie – Zakopane Kościelisko - przygotowania do Mistrzostw Polski

14-28 sierpnia obóz sportowy w Dźwirzynie

7-12 grudnia konsultacje w Ptaszkowej z narciarstwa biegowego

Wszystkie imprezy z narciarstwa biegowego organizował Związek Kultury Fizycznej OLIMP – Projekt z Pefronu „Bliżej Sportu”.

Kolarstwo

Jakub

1. - udział w Pucharze Polski w kolarstwie torowym w Pruszkowie
2. - udział w Hetman Tandem Cup 2022 w Lublinie
3. - udział w Mistrzostwach Polski Niewidomych i Słabowidzących w Kolarstwie Szosowym w Nowym Dworze (22-25 czerwca)
4. - Torowe Mistrzostwa Polski Niewidomych i Słabowidzących, rozegrane w dniach 1-2 października w Pruszkowie – 3 miejsce

Karol

5. - udział w Pucharze Polski w kolarstwie torowym w Pruszkowie (2 miejsce w kategorii open)
6. - udział w Mistrzostwach Polski Niewidomych i Słabowidzących w Kolarstwie Szosowym w Nowym Dworze (22-25 czerwca)
7. Torowe Mistrzostwa Polski Niewidomych i Słabowidzących, rozegrane w dniach 1-2 października w Pruszkowie – złoty medal i 2 razy srebrny

Praca wychowawcza i opiekuńcza internatu w 2022 roku oparta była o Plan Pracy Wychowawczo-Dydaktycznej zatwierdzony na Radzie Internatu. Wymiar godzin i grafiki pracy ustalane były wspólnie w zależności od potrzeb i specyfiki danej grupy. W wielu grupach najważniejszym celem pracy w minionym roku szkolnym, była integracja grupy, a także wdrażanie chłopców do samodzielności w czynnościach życia codziennego, motywowanie do nauki, samodzielnego dbania o systematyczność w wykonywaniu obowiązków szkolnych. Dotyczyło to przede wszystkim grup w których pojawili się nowi chłopcy, którzy nigdy wcześniej nie mieszkali w internacie.

W codziennej pracy staraliśmy się stwarzać takie warunki i sytuacje w grupach, aby wpływały na utrzymanie pozytywnych relacji między wychowankami, aby uczyli się ze sobą współpracować, budować prawidłowe relacje społeczne. W określaniu celów i zadań w naszej pracy uwzględnialiśmy indywidualne potrzeby chłopców, ich sytuacje zdrowotne i rodzinne. Dużą uwagę poświęciliśmy na wspomaganie przez Internat wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć, prowadzenie na zbiórkach tematów związanych z wychowaniem do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego. Podejmowaliśmy wszelkie starania by nawiązywać dobrą współpracę z rodzicami czy opiekunami prawnymi naszych wychowanków, tak by ujednocić sposoby oddziaływań, także z nauczycielami ze szkoły i nauczycielami rewalidacji. Dostosowując działania do wieku wychowanków, każda grupa wypracowywała odpowiednią formę współpracy z rodzicami. (spotkania grupowe, indywidualne rozmowy telefoniczne, przekazywanie informacji pisemnej o postępach dziecka, dzielenie się materiałami o charakterze pedagogiczno wychowawczym, profilaktycznym itp)

Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro realizowaliśmy przez kształtowanie właściwych postaw szlachetności i zaangażowania społecznego..

Na zbiórkach były poruszane tematy związane ze zdrowiem, np. aktywnym spędzaniem wolnego czasu, właściwym odżywianiem się, unikaniem nałogów. Wzmacnialiśmy edukację ekologiczną rozwijając postawę odpowiedzialności za środowisko naturalne poruszając takie tematy jak: segregacja śmieci, gaszenie świateł, oszczędzanie wody, dbałość o czystość środowiska, zbieranie zużytych baterii do specjalnych pojemników itp. Uwzględnialiśmy zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich wychowanków, zapewniając im wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, indywidualne spojrzenie biorące pod uwagę możliwości, indywidualne tempo rozwoju, mocne i słabe

strony, rozwijając to co ma szansę przynieść sukces, radość życia, podnieść poczucie własnej wartości. Zwracaliśmy uwagę na roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych. Mówiliśmy o zagrożeniach związanych z niewłaściwym spędzaniem czasu w sieci internetowej, pokazując na czym polega zdrowe korzystanie z komputera i jakie daje możliwości. Staraliśmy się zastępować rozrywkę przy komputerze, innymi atrakcyjnymi zajęciami. Chłopcy grali w gry stołeczne (szachy, warcaby, rewery), rozwijali swoje sportowe pasje na treningach goalballa, narciarstwa biegowego, pływania, show downa, kolarstwa torowego, w kuchence dydaktycznej robili różne potrawy. Dla chętnych organizowaliśmy korepetycje, także współpracowaliśmy z wolontariuszem, który przygotowywał naszego wychowanka do egzaminu maturalnego. Na początku października odbyło się spotkanie samorządu w nowym składzie pod kierownictwem wychowawców grupy 5, w obecności kierownika, na którym wychowankowie zakreslili obszary nad którymi jako samorząd będą pracować. Wspólnie z wychowawcami został nakreślony plan działania na najbliższe miesiące. W pierwszym półroczu udało się przeprowadzić zbiórkę na świąteczną paczkę dla naszego absolwenta. Otrzymaliśmy podziękowania z życzeniami na kartce z Jego wizerunkiem. Współpracując z samorządem Internatu Dziewcząt, samorząd wspólnie zorganizował zabawę i bal karnawałowy.

Duże znaczenie w wychowywaniu naszych chłopców mają zajęcia sportowe. Dbając o rozwijanie zainteresowań naszych wychowanków, jedną z sal przeznaczaliśmy na zainstalowanie profesjonalnych rowerów stacjonarnych, na których poza wyjazdami na zgrupowania nasi wychowankowie mogli trenować przygotowując się do zawodów. Nasi wychowawcy podwożąc własnymi samochodami naszych wychowanków na tor kolarski w Pruszkowie w ciągu tygodnia, umożliwiali im dodatkowy trening z zawodowymi przewodnikami. Wychowawcy także uczestniczą w pozostałych wyjazdach, na zawody i zgrupowania związane z narciarstwem biegowym, goalballem i pływaniem. We wszystkich tych konkurencjach należą do najlepszych w Polsce i zdobywają medale. Alex w pływaniu jest w kadrze PZSN Start "Nadzieje paraolimpijskie", Marcin (wraz z naszymi absolwentami Dawidem i Kamilem) jest w kadrze Polski w goalballu, a Karol wraz z Jakubem w kolarstwie tandemowym.

Dla chłopców nieuprawiających sport w klubie, prowadzimy zajęcia z jazdy na wrotkach i nartorolkach na sali gimnastycznej. Na sali gimnastycznej dla chętnych odbywają się także zajęcia z judo, a młodsi stawiają pierwsze kroki w nauce goalballa. Kilku chłopców często korzysta z naszej internatowej siłowni. Ważnym i często wykorzystywanym elementem w procesie usamodzielniania naszych wychowanków były zajęcia w kuchence dydaktycznej. Chłopcy uczestniczą w nich bardzo chętnie i oprócz uczenia się nowych umiejętności kulinarnych, zajęcia te dają im wiele radości. Chłopcy z młodszych grup uczyli się dokonywania zakupów w sklepie samoobsługowym, poznawali rozkład towarów na półkach itd

Staraliśmy się także, aby chłopcy rozwijali się duchowo. W okresie adwentowym mieli możliwość dobrowolnego uczestnictwa w roratach, które odbywały się raz tygodniu w internacie. Trzech chłopców jest ministrantami, pogłębiają swoją wiedzę i umiejętności na cotygodniowych zbiórkach z ks. Markiem, często służą do mszy św. są lektorami podczas czytań.

W zakresie profilaktyki wychowawcy kontynuowali pogadanki dotyczące profilaktyki zagrożeń uzależnieniami. Uświadamialiśmy o szkodliwości i dużym niebezpieczeństwie związanym z zażywaniem substancji nie wiadomego pochodzenia, o szkodliwości palenia papierosów tradycyjnych jak i elektrycznych, skutków związanych z piciem alkoholu.

Pierwszy raz od kilku lat nasi wychowankowie zostali objęci pełną opieką psychologa zarówno podczas zajęć indywidualnych jak i zbiorowych. Miało to dla nas bardzo ważne

znaczenie przy rozwiązywaniu wielu trudnych spraw związanych z dorastaniem, trudną sytuacją zdrowotną, i domową naszych wychowanków.

W ciągu roku odbywały się spotkania zespołów wychowawców danej grupy z kierownikiem w celu indywidualnego omówienia wszystkich wychowanków, zaplanowania obszarów, które wymagały największej pracy, aby dany wychowanek miał wsparcie w rozwijaniu własnych zainteresowań, uczył się nowych umiejętności ułatwiających mu codzienne funkcjonowanie. Poprzez różnego rodzaju działalności i rozmowy staraliśmy się rozwijać u wychowanków uczciwość, pracowitość, samodzielność i twórcze myślenie. Jednocześnie staraliśmy się zapewnić każdemu z nich maksymalny rozwój zgodny z indywidualnymi możliwościami i zainteresowaniami. Oprócz godzin ściśle pedagogicznych całe grono pedagogiczne było zaangażowane w życie internatu, w przygotowywaniu świąt, spotkań, zabaw. Raz w miesiącu cały zespół pedagogiczny spotykał się na zebraniach omawiając bieżące sprawy, dzieląc się swoimi doświadczeniami, trudnościami i radościami w pracy, a także dzieląc między sobą zadania potrzebne do sprawnego i prawidłowego funkcjonowania internatu. Dodatkowo wychowawcy spotykali się w mniejszych zespołach bezpośrednio zaangażowanych w pracę z konkretnymi wychowankami.

Wychowawcy starają się kształtować poczucie sprawczości u swoich wychowanków już od najmłodszych grup. Naeszłoroczny wniosek grupy 1 nastąpiły zmiany w funkcjonowaniu jadalni uwzględniający ulubione dania i produkty chłopców w jadłospisie. Chłopcy z najstarszej grupy pod kierunkiem wychowawcy przygotowali przedstawienie jasełkowe.

Cała kadra starała się zapewnić wychowankom poczucie bezpieczeństwa, emocjonalnego wsparcia i szacunku, budując w nich poczucie ważności i wyjątkowości samych siebie, dając im pole do odwagi, aby przekraczali nowe granice własnych słabości i rozwijali swoje mocne strony.

Nadzór Pedagogiczny

Nadzór pedagogiczny, który pełniłem w 2022 roku odbywał się głównie podczas hospitacji, codziennej obserwacji, rad pedagogicznych i spotkań w mniejszych zespołach. Szczególnie zwracałem uwagę na:

1. Bezpieczeństwo chłopców podczas pobytu w internacie:

- uczestniczyliśmy w przeprowadzonych dwóch próbnych ewakuacjach w internacie w trakcie pobytu chłopców,
- każdego dnia wychowawcy dbali o bezpieczeństwo podczas pobytu chłopców w internacie.
- w trosce o zdrowie wychowanków odbywały się wyjazdy do różnych specjalistów,
- zostały odnowione wszystkie pokoje na pierwszym piętrze (odnowiono wszystkie podłogi i pomalowano ściany).

2. Realizacja zadań dydaktyczno-wychowawczych.

- zwracaliśmy uwagę na aktywne spędzanie wolnego czasu, systematyczną pracę w podejmowaniu obowiązków szkolnych, rozwijanie swoich zainteresowań, szukanie możliwości osiągnięcia przez wychowanków sukcesów w interesujących ich dziedzinach, aby w ten sposób przyczynić się do budowania w nich większego poczucia własnej wartości.
- doskonalenie czynności samoobsługowych ze szczególnym naciskiem na zajęcia kulinarne w kuchence dydaktycznej.
- objęliśmy zajęciami integracji sensorycznej większą ilość chłopców dzięki wyposażeniu i dostosowaniu sali norweskiej do tych działań.

3. Praca wychowawcza w internacie – współpraca z rodzicami, specjalistami i jednostkami urzędowymi.

- w sprawach wychowawczych na bieżąco informowaliśmy rodziców, opiekunów z Domów Dziecka, opiekunów prawnych naszych wychowanków. W sprawach trudnych wychowawcy spotykali się na dodatkowych spotkaniach z nauczycielami, rodzicami, psychologiem, a gdy

zachodziła taka potrzeba z lekarzami specjalistami, w celu omówienia trudności i szukania sposobów pomocy wychowankom.

- w pozostałych sprawach nie będących w naszych kompetencjach, np. lekarskich kierowaliśmy naszych wychowanków do specjalistów z zewnątrz.

4. Praca powołanych w bieżącym roku zespołów odpowiedzialnych za poszczególne sekcje i działalności w internacie:

- za sprzedaż papieru brajlowskiego;
 - nagłośnienie imprez;
 - Kuchenka dydaktyczna, strona internetowa;
 - rowery;
 - siłownia;
 - oprawa liturgiczna;
 - samorząd internatowy;
 - kronika internatowa;
 - zakończenie doposażenia i przystosowania Sali norweskiej do zajęć integracji sensorycznej.
5. Organizacja i bieżąca kontrola zastępstw z powodu wyjazdów służbowych, wycieczek, zawodów sportowych, spotkania, wizyt lekarskich z dziećmi u specjalistów, absencji kadry pedagogicznej z powodu chorób. Bardzo duża liczba tych zdarzeń z powodu licznie podejmowanych i różnorodnych przedsięwzięć.

6. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Jedna wychowawczyni skończyła staż na stopień nauczyciela kontraktowego.

Dwóch wychowawców jest w trakcie awansu na stopień nauczyciela mianowanego.

Jeden z wychowawców jest w trakcie stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Pozostali wychowawcy i nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach i kursach zarówno wewnątrz ośrodkowych jak i poza ośrodkiem.

Dwie wychowawczynie ukończyły studia podyplomowe z zakresu oligofrenopedagogiki.

Wspomaganie kadry pedagogicznej odbywało się poprzez następujące działania:

- samokształceniowe spotkania rady pedagogicznej;
- motywowanie do doskonalenia zawodowego i twórczego działania poprzez m.in. obserwację zajęć;
- pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów podczas rozmów indywidualnych oraz grupowych z wychowawcami;
- przedstawienie Radzie Pedagogicznej wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

7. Prowadzenie dokumentacji internatowej – dzienniki,

Kontroli dokumentacji dokonywałem systematycznie pisemnym potwierdzeniem w dzienniku. W formie ustnej lub pisemnej kierowałem do poszczególnych pedagogów wskazówki czy uwagi, jeśli takie były.

Wychowawcy poszczególnych grup i nauczyciele zajęć rewalidacyjnych przedstawili na Sesji Pedagogicznej dokładne i wyczerpujące sprawozdania. Sprawozdania te były pisane w nowej formule zatwierdzonej na radzie pedagogicznej w poprzednim roku szkolnym.

8. Gromadzenie informacji o pracy wychowawców i nauczycieli zajęć rewalidacyjnych poprzez codzienną obserwację pracy kadry pedagogicznej (punktualność, obowiązkowość, podejście i stosunek do wychowanków, zaangażowanie, rzetelność i dyspozycyjność).

9. Całościowe monitorowanie pracy internatu.

Pracownicy, którym kończyła się ważność badań okresowych, otrzymali skierowania i wykonali te badania we właściwym terminie.

Wnioski z Nadzoru Pedagogicznego:

Jednym z istotnych zadań, które zamierzaliśmy rozpocząć w tym roku szkolnym miały być regularne zajęcia w kuchence dydaktycznej. Niestety nie udało się uruchomić na stałe, w

metodyczny sposób, regularnie prowadzonych zajęć kulinarnych w kuchence dydaktycznej dostosowanych do możliwości wychowanków z podziałem na grupy wiekowe. Przyczyną takiego stanu rzeczy była bardzo duża absencja wychowawców z powodu chorób i konieczność zabezpieczenia bieżącej opieki nad wychowankami w grupach. W miarę możliwości zajęcia w kuchence internatowej bardzo często były prowadzone przez wychowawców poszczególnych grup. W kolejnym roku spróbujemy uruchomić zajęcia, prowadzone przez jednego wychowawcę dla wychowanków najstarszych grup. Regularnie na zbiórkach, a także podczas posiłków prowadziliśmy akcję informacyjną związaną z tematem zdrowego żywienia. W kolejnym roku szkolnym zamierzamy przeprowadzić warsztaty zdrowego żywienia prowadzone przez profesjonalistę z zewnątrz.

Podczas sesji sprawozdawczych wprowadziliśmy w tym roku, nowy sposób dokumentowania swojej pracy wg. wcześniej zatwierdzonych formularzy zatwierdzonych na radzie pedagogicznej w poprzednim roku.

Będziemy kontynuować profilaktykę, eliminującą palenie papierosów elektronicznych i profilaktykę dotyczącą innych obszarów chroniąc wychowanków przed niepożądanymi zagrożeniami,

Samorząd internatowy wprowadził kilka cennych inicjatyw np. pisanie jadłospisu tygodniowego w brajlu dla internatu, wspólnie z samorządem z Internatu Dziewcząt z organizował kilka imprez zabawowych. Zwiększyliśmy ilość opiekunów samorządu do trzech wychowawców z grupy V, aby w sposób płynny i skuteczny mógł realizować zadania umożliwiające jego aktywne działanie.

Na majowej radzie pedagogicznej przegłosowaliśmy pomysł rewitalizacji naszego ogródka jordanowskiego, tak aby w skuteczny i atrakcyjny sposób aktywizował naszych wychowanków do większej aktywności i spełniał dodatkowe zadania wykorzystywane w integracji sensorycznej.

Należy stale monitorować stan techniczny Internatu i na bieżąco prowadzić naprawy, drobne remonty, itp. aby zapewnić i zwiększyć bezpieczeństwo w internacie i ochronić internat przed większymi awariami.

Jest potrzebny nowy sprawny melex z plandeką. Obecny bardzo często się psuje, co generuje duże koszty napraw.

XV

Internat Szkół Specjalnych w Laskach – kierownik Piotr Gronowski

W roku 2022 na liście internatu zapisanych 20 chłopców. W grupie I jest 5-ciu, w II -4, III (gn) – 3, w IV – 4 i w V – 4 wychowanków. Grupa VI stanowi świetlicę szkolną dla dzieci dojeżdżających obejmująca swym działaniem 13 dzieci.

Zatrudnionych było 7 wychowawców na pełnym etacie a w mniejszym wymiarze godzin (1/2 etatu) 1 osoba. Jako pomoc wychowawcza zatrudnione były 2 osoby. Wychowawcy w ramach etatu pełnili również dyżury nocne gdzie do pomocy zatrudnionych było na umowę – zlecenie 6 osób.

W omawianym roku zostaliśmy ponownie zakwaterowani w budynku im. św. Maksymiliana. Budynek w trakcie remontu został wyposażony w dużą ilość drzwi przeciwpożarowych. Drzwi te są bardzo ciężkie co uniemożliwia swobodne, samodzielne przemieszczanie się wychowanków wewnątrz budynku.

Problem są również drzwi w 2 świetlicach na skrzydle wschodnim. Otwierają się na zewnątrz zamykając “światło” korytarza. Wyklucza to samodzielne pokonywanie tego odcinka.

Przedtem swobodnie przemieszczali się do toalety lub do innych pomieszczeń np. sypialni, schodów.

Największym sukcesem przeprowadzonego remontu jest dydaktyczny aneks kuchenny na skrzydle wschodnim. To miejsce jest przeznaczone przede wszystkim do nauki samodzielnego przygotowania prostych posiłków, zmywania naczyń, nauki obsługi sprzętów kuchennych itp. W weekendy, kiedy nie pracuje kuchnia internatowa służy także jako zaplecze do przygotowywania śniadań i kolacji dla wszystkich wychowanków.

Powrót do budynku św. Maksymiliana przywrócił chłopcom poczucie stabilności. Pamiętają topografię budynku, czują się bezpiecznie.

Często sygnalizują swoją radość z tego powodu. U niektórych zmniejszyło się występowanie zachowań trudnych.

Wychowankowie uczestniczyli w zajęciach: orientacji przestrzennej, hipoterapii, dogoterapii, muzykoterapii, zajęć gry na perkusji, fortepianie, pianinie oraz na basenie. Realizowane były cotygodniowe wyjazdy na zajęcia do Fundacji Synapsis w Warszawie.

W bieżącym roku szkolnym 2022/ 2023, na liście internatu zapisanych jest 14 chłopców.

Grupa I liczy 5-ciu, w II -5, w III – 4 wychowanków. Osobną grupę stanowi świetlica szkolna dla dojeżdżających z okolic obejmująca swym działaniem 15 dzieci.

Obecnie zatrudnionych jest 6 wychowawców na pełnym etacie w mniejszym wymiarze godzin (1/2 etatu) 1 osoba. Jako pomoc wychowawcza zatrudniona jest 1 osoba.

Wychowawcy w ramach etatu pełnią również dyżury nocne gdzie do pomocy zatrudnionych jest na umowę – zlecenie 5 osób.

Wychowankowie są objęci zajęciami dodatkowymi różnych dyscyplin na ile pozwala ich stan zdrowia (wyszczególnienie przy charakterystyce wychowanków). Zauważa się jednak konieczność wprowadzenia nauki orientacji przestrzennej od najmłodszych klas.

Wyćwiczenie podstawowych umiejętności wymaga u naszych wychowanków długiego czasu i wielokrotnego powtarzania.

Wszyscy wychowankowie wymagają pomocy i wsparcia w czynnościach dnia codziennego.

W działaniach grupowych kładliśmy nacisk na naukę czynności samoobsługowych. Naukę i utrwalanie poruszania się z widzącym przewodnikiem, korzystania ze środków komunikacji publicznej, poruszania się w tłumie, dokonywania zakupów oraz utrwalania prawidłowych zachowań w miejscach publicznych. Pracowaliśmy nad budowaniem kondycji fizycznej.

Dbaliśmy by wszyscy wychowankowie w internacie czuli się akceptowani, bezpiecznie, oraz by w grupie było radośnie. Cieszymy się z każdego sukcesu, postępu w rozwoju nawet tego najmniejszego u każdego z wychowanków.

Współpraca z rodzicami układa się dobrze. Na bieżąco otrzymują informacje, wymieniają doświadczenia, sygnalizowane są potrzeby dziecka. Kontakty utrzymywane są drogą telefoniczną, sms-ową, mms-ową oraz osobiście przy każdej możliwej sposobności. Rodzice doceniają trud pracy w internacie i zadowoleni są z opieki i postępów dziecka.

XVI

Internat w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących im. św. Tereski w Rabce –Zdroju – Dyrektor s. Irmina Landowska

W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących im. św. Tereski uczyło się na koniec roku sprawozdawczego 2022 r.

34 uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną w Szkołach: w Szkole Podstawowej Specjalnej - 19 uczniów, w Szkole Przyspasabiającej do Pracy - 15 uczniów.

W Internacie mieszkało 23 wychowanków w wieku od 7 do 24 lat w 4 grupach internatowych wraz z przynależeniem do poszczególnych grup 11 wychowanków

dochodzących do szkół. Działalnością Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego i Słabowidzącego obejmowaliśmy 5 dzieci.

W Internacie pracowało 11 - stu wychowawców, 5 osób jako pomoc wychowawcza, a także zatrudniano pracowników zajęć rehabilitacyjnych i działów administracyjnych. Wszyscy wychowawcy oprócz pracy w grupach internatowych byli zaangażowani w zespołach wspierających pracę z dziećmi: koło czytelnicze, koło plastyczne, koło muzyczne, koło podróżnika i teatralne, zajęcia kulinarne oraz zespół ds. wolontariatu. Trzech wychowawców było zaangażowanych w umieszczanie aktualnych wydarzeń szkoły i internatu na stronie internetowej.

I. Ważniejsze INICJATYWY w naszym Ośrodku :

Ośrodek włączył się w dwie inicjatywy o charakterze patriotycznym proponowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej: „**SZKOŁA PAMIĘTA**” (odwiedzenie miejsc pamięci narodowej- pomniki pamięci Żołnierzy AK, cmentarze) i „**SZKOŁA DO HYMNU**” - 10.11.2022 - Punktualnie o godz. 11:11 wspólnie: uczniowie, nauczyciele i siostry odśpiewaliśmy „*Mazurek Dąbrowskiego*”.

We wrześniu wzięliśmy udział w ogólnopolskiej akcji „**NARODOWE CZYTANIE**” pod patronatem Pary Prezydenckiej - lektury Adama Mickiewicza "Ballady i romanse. 08.06.2022 – zorganizowaliśmy w Rabczańskim Aamfiteatrze spotkanie *pt. "Bez wzroku - bez barier"* dedykowane dla wszystkich uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z gminy Rabka-Zdrój, którego celem była promocja osób niewidomych i przedstawienie sylwetki błogosławionej Matki Elżbiety Róży Czackiej. W czasie spotkania absolwentki Lasek – nasze pracownice zaprezentowały czytanie i pisanie tekstu alfabetem Braille`, przedstawiły techniki poruszania się osób niewidomych.

➤ PROJEKTY realizowane w Ośrodku

Nasz Ośrodek wziął w dwóch projektach **MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI :**

1. W zakresie pracy Internatu wzięliśmy udział w projekcie **MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI** *pt. „Międzynarodowe Centra Edukacyjne – Wsparcie Integracji Międzypokoleniowej”*. Projekt był realizowany w terminie od 17.11.2022 do 31.12.2022 pod nazwą „*Poprzednicy uczą nas, dzielą się swoim doświadczeniem i prowadzi ku dobru*”. Projekt łączył wychowanków Ośrodka ze starszym pokoleniem w osobach: rodziców i dziadków naszych uczniów, absolwentów Rabki i Lasek oraz pań z Rabczańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku poprzez wspólne działania w różnych aktywnościach. W zakresie projektu realizowano działania prozdrowotne, zajęcia z dogoterapii, rekreacyjne wyjazdy do stadniny koni, warsztaty z technologią informatyczną, teatralne i muzyczne oraz wyjazdy: wycieczka integracyjna z rodzicami do Krakowa i wyjazd warsztatowo-integracyjny do Domu Pomocy Społecznej w Żułowie.

2. W szkołach realizowany jest projekt „*Laboratoria Przyszłości*”

W naszym Ośrodku otrzymujemy dofinansowanie w ramach realizowanych w Towarzystwie Opieki nad Ociemniałymi Stowarzyszenie w Laskach trzech projektów ze środków celowych **PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH :**

1. „*Prowadzenie rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w różnych typach placówek Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi*”.
2. Program Pilotażowy „*Rehabilitacja 25+*”, w którym bierze udział 3 absolwentów naszego Ośrodka.

3. „Zabezpieczenie potrzeb rehabilitacyjnych oraz pobytowych niepełnosprawnym uchodźcom z Ukrainy oraz osobom towarzyszącym”.

Od 5 marca 2022 r. zaczęliśmy przyjmować w naszym Ośrodku Rodziny z Ukrainy - Uchodźców - przyjęliśmy pięć Rodzin, w których zawsze była osoba niepełnosprawna z niepełnosprawnością wzrokową .razem przyjęliśmy 15 osób. Obecnie wśród Uchodźców z Ukrainy jest 3 uczniów naszej szkoły. Rodziny otrzymały wsparcie w zakresie zakwaterowania, wyżywienia, edukacji , rewalidacji oraz pomocy medycznej. Ponadto nasz Ośrodek podjął współpracę z Biblioteką w Rabce- Zdroju w ramach Projektu „Biblioteka otwarta" realizowanego w ramach programu PFRON "Kultura bez barier", który miał celu stworzenie kompleksowej oferty bibliotecznej w Rabce dla dzieci i osób z niepełnosprawnością intelektualną, wzroku i słuchu.

I. Realizacja zadań dydaktyczno-wychowawczych w Internacie

Praca dydaktyczno - wychowawcza w Internacie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Rabce-Zdroju przebiegała harmonijnie z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych, wychowawczych i rewalidacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością sprzężoną z przygotowanym dla każdego wychowanka indywidualnego programu w zakresie usprawniania samoobsługi i samodzielności w ramach IPET-u, dostosowanego do zróżnicowanych możliwości intelektualnych i psychofizycznych każdego ucznia. We wszystkich grupach internatowych realizowano program usamodzielniania i zdobywania umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego na poziomie możliwości danego wychowanka. Systematycznie pracowano nad podnoszeniem umiejętności samoobsługowych i społecznych. Realizacja zadań z poszczególnych dziedzin wychowania była wynikiem pracy rewalidacyjnej i dydaktyczno-wychowawczej mającej na uwadze integralny rozwój każdego wychowanka.

W zakresie **pracy rewalidacyjnej** wszyscy wychowankowie byli objęci dodatkowymi zajęciami edukacyjno-rehabilitacyjnymi według indywidualnych potrzeb rozwojowych. Odbywały się zajęcia w zakresie: orientacji przestrzennej, terapii widzenia, rehabilitacji ruchowej i masażu, logopedii, muzykoterapii, a także koło czytelnicze i podróżnika.

1. W Internacie odbyły się dwie ważne uroczystości : Święto Domu i Spotkanie Opłatkowe

1.10.2022 – obchodziliśmy Święto Patronalne naszej Szkoły Tereski, którego obchody rozpoczęły się uroczystą Eucharystią w kaplicy celebrowaną przez ks. Andrzeja Gałkę Krajowego Duszpasterza Niewidomych z Warszawy. Tegoroczne Święto było połączone ze **Zjazdem Absolwentów** z ostatniego siedmioletnia. Swoją obecnością zaszczytili nas goście : Pan Burmistrz Leszek Świder i Pani Alicja Sienkowiec wizytator z Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Targu oraz goście z Lasek. Spotkaliśmy się wszyscy na wspólnym obiedzie w gronie gości, uczniów i absolwentów wraz z rodzinami. Podczas spotkania została zaprezentowana **autorstwa gra przeglądarkowa - podróż śladami bł. Matki Elżbiety Czackiej pt. „Zguba Podróżnika”** – przygotowana na „Kole Podróżnika” w naszym Internacie.

19.12.2022 - odbyło się Spotkanie Opłatkowe. Przy wigilijnym stole spotkaliśmy się wspólnie wszyscy: uczniowie, rodzice, pracownicy naszej szkoły św. Tereski wraz z zaproszonymi Gośćmi. Wśród zaproszonych gości byli: ks. Proboszcz Dariusz Pacula, p. Małgorzata Gromala - Vice burmistrz Rabki – Zdroju, p. Marta Skawska dyrektor Powiatowego Centrum Oświaty w Nowym Targu, p. Jarosław Sulak reprezentujący Delegaturę Kuratorium Oświaty w Nowym Targu, p. Marek Szarawarski Radny Powiatu, p. Zbigniew Wojciak dyr. Teatru „Rabcio”, p. Elżbieta Szarawara prezes Rabczańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Siostry ze Zgromadzeń rabczańskich, przedstawiciele różnych instytucji, z którymi nasza szkoła na co dzień współpracuje: lekarze, dobroczyńców i ofiarodawcy. W czasie Spotkania zaprezentowano Jasełka wyreżyserowane przez

profesjonalną aktorkę p. Krystynę Kachel – kierownika artystycznego z Teatru Rabcio w ramach realizowanego w naszym Ośrodku projektu Ministerstwa Edukacji i Nauki pt. „Międzynarodowe Centra Edukacyjne – Wsparcie Integracji Międzypokoleniowej”. W jasełkach wystąpili wspólnie aktorzy : Panie z Rabczańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, uczniowie, absolwenci, wychowawcy z naszego internatu oraz dwóch chłopców z Ukrainy. Jasełka były formą podziękowania dla wszystkich Darczyńców za współpracę z Ośrodkiem i okazywane nam wsparcie i serce, przekazywane nam dobro w różnej formie pomocy. Po jasełkach wszyscy połamali się opłatkiem, a następnie był wspólny ciepły poczęstunek.

Inne atrakcyjne wydarzenia wynikające z realizacji Programu Dydaktyczno-Wychowawczego :

18.01.2022- wspólne kolędowanie. pt. „Spotkanie w Betlejem”.

24.05.2022 – Festiwal Wiosenny pt. „W zieleni łąka majowa”, w czasie którego wszystkie grupy internatowe zaprezentowały swoje talenty z dziedziny : muzycznej , plastycznej i kulinarnej.

1.06.2022 - obchody Dnia Dziecka - koncert Rokasny Węgiel w Amfiteatrze w Rabce.

6.12.2022 – Spotkanie ze „Św. Mikołajem” - dzieci otrzymały prezenty od Przyjaciół ze Stowarzyszenia Pomocy Obywatelskiej im. Anny Fiszerowej z Krakowa.

Odbywały się zabawy taneczne z zespołem „Kawałek Świata” z udziałem Wolontariuszy.

2. Dbano o rozwój wychowania religijnego

Dzieci i młodzież miały możliwość rozwijać i pogłębiać swoją wiarę w Boga, poprzez codzienną modlitwę, udział we Mszy Świętej w niedzielnej i w I – Piątek miesiąca oraz w Nabożeństwach wynikających z Roku Liturgicznego Wychowawcy starali się ożywić indywidualny kontakt z Bogiem u dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie różnych form modlitwy – np. dla chętnych dzieci modlitwa Koronką do Bożego Miłosierdzia, dziesiątek różańca świętego, śpiew piosenek religijnych, słuchanie koncertów (udział online) w XXVI Spotkaniu Młodych Lednica 2000 „Na krańce świata”, w koncercie Jednego Serca Jednego Ducha” w Rzeszowie. rozmowy, czytanie czasopism i książek religijnych.

W roku szkolnym 2021/22 realizowano **PROGRAM ZAWIERZENIA OŚRODKA**

W RABCE MATCE BOŻEJ – poprzez udział w każdą I sobotę miesiąca w pielgrzymce ku czci Niepokalanego Serca Maryi, przedstawiciele wychowanków z każdej grupy internatowej wraz z wychowawcami i siostrami. Odbyły się pielgrzymki do Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Pasierbcu, do Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Limanowej.

Wychowankowie braLi udział w różnych wydarzeniach religijnych jak np.

6.01.2022 - Delegacja młodzieży z internatu wzięła udział w Rabczańskim Orszaku który wyruszył z pod kościoła św. Teresy do Amfiteatru pod hasłem "Dziś dzień wesoly."

13.01.2022 - wspólnie z wychowankami z naszego Ośrodka włączyliśmy się w międzynarodową akcję modlitewną „24 godziny dla Maryi” w intencji tryumfu Niepokalanego Serca Maryi poprzez wspólne odmówienie w naszej kaplicy różańca - część światła.

16.01.2022 - podczas Mszy świętej uroczyste wprowadzenie relikwii błogosławionej Matki Elżbiety Róży Czackiej do naszej kaplicy św. Franciszka przez przełożoną generalną zgromadzenia sióstr FSK Matkę Judytę Olechowską.

2.02.2022 - podczas Mszy świętej uroczyste wprowadzenie relikwii błogosławionej Matki Elżbiety Róży Czackiej do naszej parafii do Kościoła św. Teresy w Rabce- Zdroju przez przełożoną generalną zgromadzenia sióstr FSK Matkę Judytę Olechowską.

W dniach od 17 - 18.03.2022 odbyły się w naszym Ośrodku rekolekcje wielkopostne dla dzieci i młodzieży pod hasłem „Pan Jezus jest Słońcem na zawsze”.

25.03.2022 - w Dniu Zwiastowania Pańskiego uczestniczyliśmy w naszej kaplicy całą wspólnotą Ośrodka wraz z Gośćmi z Ukrainy we Mszy Świętej w intencji pokoju na

Ukrainie i odmówiliśmy w łączności z Ojcem św. Franciszkiem - Akt Poświęcenia ludzkości, a szczególnie Rosji i Ukrainy Niepokalanemu Sercu Maryi.

26.03.2022 – pielgrzymowaliśmy do Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach w Zakopanem w ramach trwającej ogólnopolskiej akcji modlitewnej

„*Adoracja bez granic*” z intencją modlitwy o pokój na Ukrainie i nawrócenie Rosji.

1.05.2022 - **rozpoczął się IV Tydzień Biblijny**, pod hasłem: „*Posłani z darem pokoju Jezusa zmartwychwstałego*”. Nasi wychowankowie w ramach Tygodnia Biblijnego spotkali się codziennie w plenerze lub w internacie na wspólnym czytaniu Ewangelii wg. św. Łukasza.

19.05.2022 – W dniu wspomnienia w Kościele Błogosławionej Matki Elżbiety Róży Czackiej wychowankowie z wszystkich grup internatowych, którzy nie wyjechali do Lasek uczestniczyli w naszym Ośrodku w kaplicy św. Franciszka w uroczystej Mszy Świętej z formularza ze wspomnienia błogosławionej wraz z udzieleniem błogosławieństwa relikwiami bł. Matki Elżbiety.

12.09.2022 - w dniu I Rocznicy Beatyfikacji Błogosławionych - Matki Elżbiety Róży Czackiej i Księdza Prymasa Stefana Wyszyńskiego – w naszej kaplicy ks. Dariusz Pacuła odprawił dla wspólnoty Ośrodka Mszę Świętą, a jedenastu uczniów ze Szkoły Podstawowej wraz z nauczycielami tego dnia byli z wizytą w Komańczy w ramach realizacji Zielonych Lekcji.

16. 10.2022 – Jan Paweł II jest Patronem Małopolski - tegoroczny XXII DZIEŃ PAPIESKI obchodzony był w Polsce pod hasłem „Blask Prawdy”.. Delegacja młodzieży z internatu odwiedziła Park Zdrojowy, gdzie znajduje się pomnik Jana Pawła II. Modliliśmy się wspólnie modlitwą różańcową odmawiając „*Różaniec z Janem Pawłem II*”, a także wysłuchaliśmy koncertu, który był transmitowany w TV.

3. Wycieczki i wyjścia o charakterze poznawczym, kulturalnym, dydaktycznym i rekreacyjnym

Wychowankowie Ośrodka codziennie korzystali ze spacerów i rekreacji na świeżym powietrzu do Parku Zdrojowego i do lasu w celu spotkania z przyrodą, obejrzenia świątecznych iluminacji, korzystania z tężni solankowej, spacerów bulwarami nad Poniczanką. W ogrodzie przed budynkiem szkoły korzystali z urządzeń na placu zabaw i z siłowni zewnętrznej. Organizowano wyjścia w góry na Banię i Grzebień.

Aktywizowano wychowanków poprzez udział w różnych uroczystościach, wycieczkach o charakterze poznawczym, kulturalnym, dydaktycznym i rekreacyjnym jak np. wyjścia do kina na różne filmy, do Myślenic na spektakl pt. „*Gość oczekiwany*”, do teatru „Rabcio” na spektakl z audiodyskrypcją „*Romans z Balladą*”, na Koncert Kolęd i Pastoralek w kościele św. Teresy Chóru *Cantantes*, wycieczki do Warszawy i do Lasek na uroczyste obchody I rocznicy beatyfikacji błogosławionej Matki Elżbiety Róży Czackiej i na Święto Szkoły św. Maksymiliana, wycieczka do Wieliczki - „Muzeum Żup Solnych”, do Krakowa do ogrodu doświadczeń do parku świateł „Królowa Śnieżka”.

4. Wychowanie patriotyczne

6.03.2022 - chłopcy z naszego internatu uczestniczyli w obchodach NARODOWEGO DNIA PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH w Amfiteatrze w Rabce - Zdroju w czasie którego obejrzeliby prezentację „*Dziewczyny Niezlomne*” wykonaną przez 1 WDH im. Danuty Siedzikówny „Inki” Hufca Podhalańskiego ZHP w Rabce. W ramach tej uroczystości dwaj nasi uczniowie wzięli czynny udział w X Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych „*Tropem Wilczym*” na dystansie 1963 m.

W dniu Narodowego Święta Niepodległości - 11.11.2022 włączyliśmy się w obchody 104 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę w naszym mieście. Wzięliśmy udział w uroczystej Mszy świętej o godz. 12.00 w parafii św. Teresy z udziałem władz miasta, zaproszonych gości i pocztów sztandarowych. Po Mszy świętej wysłuchaliśmy w amfiteatrze

Koncertu Pieśni Patriotycznych Orkiestry Dętej OSP Rabka-Zdrój i złożyliśmy kwiaty pod pomnikiem żołnierzy poległych i zamordowanych za Ojczyznę.

5. Edukacja artystyczna

W naszym Internacie to kształtowanie i rozwój umiejętności muzycznych, plastycznych i teatralnych w zakresie której podejmowano stałą pracę poprzez udział w kołach zainteresowań: kole plastycznym., kole muzycznym i warsztatach teatralnych prowadzonych przez aktorkę Krystynę Kachel z Teatru Rabcio, których rezultatem był przygotowywany wspólny spektakl – Jasełka na Opłatek przez wychowanków z internatu wraz z paniami z Rabczańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. 5.05.2022 – odbyły się w internacie warsztaty muzyczne, które poprowadził dla wychowanków p. Piotr Kolecki – artysta rabczański.

Wychowankowie Ośrodka brali **udział w konkursach plastycznych i muzycznych:**

12.01.2022 – zespół „Słoneczne Nutki” wziął udział w XII Przeglądzie Kolęd i Pastor w Sułkowicach prezentując kolędę „*Chwała Panu*” - zdobył I nagrodę w kategorii osób niepełnosprawnych..

29.01.2022 – Zespół „Słoneczne Nutki” wystąpił w Kościele św. Marii Magdaleny w czasie Kolędowania „*Z narodzenia Pana dzień dziś wesoly!*”.

W dniach 27.03.2022 i 3.04.2022 odbył się kiermasz palm wielkanocnych w Rabce przy kościele św. Marii Magdaleny i w kościele św. Teresy,

10.04.2022 - dziewczęta z grupy III z naszego Internatu wzięły udział w „*Konkursie Palm Wielkanocnych*” organizowanym przez Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce – Zdroju, zdobyły wyróżnienie i dyplom.

29.05.2022 – delegacja dziewcząt z grupy III wzięła udział w uroczystej Gali Międzynarodowego Festiwalu Twórczości Maryjnej "Sancta Maria" w Częstochowie na Jasnej Górze w Auli Papieskiej. Hasłem przewodnim Festiwalu były „*Krzyże i kapliczki bliskie naszym sercom*”. Uczennica naszego Ośrodka została laureatką konkursu plastycznego i zdobyła I miejsce w swojej kategorii, wykonała technikę quillingu kapliczkę Matki Bożej Ludźmierskiej.

31.05.2022 - uczennica wzięła udział w konkursie plastycznym - XXII Konkurs Papieski "*Przyszłość ludzkości idzie poprzez rodzinę*" i została laureatką, zdobyła wyróżnienie-wręczone w czasie uroczystości w Wadowicach.

10.12.2022 - wychowawcy z internatu włączyli się w Świąteczny Kiermasz Rękodzieła na Placu św. Mikołaja w Rabce – Zdroju, a także 18.12.2022 - w ramach promocji Ośrodka zorganizowaliśmy kiermasz z rękodziełem świątecznym przy Sanktuarium Świętego Józefa Bilczewskiego w Wilamowicach.

II. Współpraca z Rodzicami

W Ośrodku podejmowano też stałą współpracę z rodzicami wychowanków poprzez telefoniczny lub osobisty kontakt w czasie odwiedzin i rozjazdów uczniów do domu - omawiano ważne kwestie edukacyjne, wychowawcze, rewalidacyjne i zdrowotne. W roku sprawozdawczym nastąpiła ściślejsza współpraca wychowawców z rodzicami, która wpływała z realizacji projektu „*Integracja międzypokoleniowa*”, którego celem było włączenie rodziców do wybranych aktywności w zakresie zajęć pozalekcyjnych.

Wychowawcy przekazywali rodzicom informacje dotyczące wspólnych aktywności rodzica z dzieckiem w zakresie : działań prozdrowotnych jak np. pobyt na basenach termalnych w Szaflarach, wybrane zabiegi w Uzdrowisku Rabka, wspólnotowa wycieczka integracyjna do Krakowa. Rodzice mogli obserwować samodzielność dzieci w czasie różnych działań i aktywności wynikających z pracy rewalidacyjnej w zakresie czynności samoobsługowych, podziwiali efekty pracy artystycznej na wystawach plastycznych i w czasie przedstawienia na Jasełkach. Po zakończonych wspólnych przedsięwzięciach rodzice przekazali pozytywne informacje zwrotne.

III. Współpraca z wolontariatem

Stała współpraca z Wolontariuszami z II Liceum Ogólnokształcącego im. ks. Józefa Tischnera w Rabce, którzy systematycznie raz w tygodniu przychodzą do dzieci i młodzieży w naszym internacie w ramach wieczorków czytelniczych „Cała Tereska czyta dzieciom”.

Wolontariusze - 13.12.2022 zorganizowali Spotkanie Mikołajkowe.

W dniach 4-6.05.2022 gościliśmy w naszym Ośrodku 20 wolontariuszy dziewczęta i chłopców wraz z nauczycielami z Liceum Katolickiego Montessori z Krakowa.

Wolontariusze przyjechali do naszego Ośrodka, by swoją bezinteresowną pracą pomóc nam w różnych pracach gospodarczo - porządkowych na terenie posesji ośrodka i w budynku.

Wolontariusze z Liceum Ogólnokształcącego im. E. Romera w Rabce pomagali nam w czasie wyjść na świąteczne koncerty, na spacery a dzieci ze Szkoły Podstawowej z Rokicin Podahałańskich pomagali nam w czasie w Zabawy Andrzejkowej i czasie Balu Karnawałowego.

20.12.2022 - dotarli do nas Harcerze z Drużyny Harcerskiej im. Danuty Siedzikówny „Inki” i przekazali nam Betlejemskie Światło Pokoju „Światło dla Ciebie”.

➤ Promocja „Dzieła Lasek”

10.06.2022 – w ramach reprezentowania zgromadzenia siostr FSK s. Irmina uczestniczyła w gali rozdania nagród w konkursach organizowanych przez Wydział Katechetyczny Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Jednym z czterech konkursów był konkurs plastyczny pt.

„Dzieło to z Boga jest i dla Boga” bł. Matka Elżbieta Róża Czacka.

17. 06.2022 - w Krzydlinie Małej koło Legnicy w Centrum Spotkań i Dialogu w czasie konferencji pt. „*Jestem*” – Debata o Cudach Eucharystycznych w ramach Klaretyńskich Dni Młodych, przedstawiły s. Irmina i s. Fides temat „Pomoc osobom niewidomym” i postać błogosławionej Matki Elżbiety Róży Czackiej.

7.10. 2022 - w Limanowej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w czasie konferencji pt. „Bez wzroku - bez słuchu - bez barier” s. Irmina i p. Roksana H. zaprezentowały temat „Możliwości osób niewidomych – edukacja i codzienność”.

IV. Szkolenia

14.02.2022 – mgr Krystyna Konieczna „Przepisy prawne, a osoby niepełnosprawne” oraz pan Marcin Zieliński – „Nowoczesna technologia dla osób niewidomych i słabowidzących”.

29.08.2022 - ks. Andrzej Gałka wykład pt. „Naśladowanie Jezusa Chrystusa w życiu i nauczaniu błogosławionego Księdza Prymasa Stefana Wyszyńskiego”.

30.08.2022 - mgr Katarzyna Smakosz pt. „Współpraca nauczyciela z rodzicami dziecka o specjalnych potrzebach – wspólne ścieżki, jak je odnaleźć?”

Ks. Profesor Edward Staniek wygłosił kilka konferencji dla pracowników naszego Ośrodka.

XVII

Biblioteka w Laskach – kierownik s. Damiana Laske

We wrześniu 2022 roku został zakończony remont dachu na budynku Biblioteki.

BIBLIOTEKA CZARNODRUKOWA

Zarejestrowano 569 odwiedzin i 435 wypożyczeń. Średnia dzienna wypożyczeń to 6 książek. Przeprowadzono 21 lekcji bibliotecznych. 14 grudnia odbyło się spotkanie ze znanym i lubianym pisarzem Grzegorzem Kasdebke. Autor poprowadził radosne, edukacyjne spotkanie dla uczniów wszystkich klas szkoły podstawowej i przedszkolaków.

BIBLIOTEKA BRAJLOWSKA

Zarejestrowano 145 odwiedzin (38 czytelników) i 149 wypożyczeń. Z biblioteki korzysta 71 czytelników. Przybyło 5 nowych. Odbyły się 2 lekcje biblioteczne.

DZIAŁ BRAJLA

Dział brajla drukował literaturę piękną dla dzieci i młodzieży, lektury szkolne, śpiewniki rekolekcyjne na wszystkie okresy liturgiczne dla grupy osób niewidomych, pomoce dydaktyczne „Metodyka prowadzenia chóru” oraz teksty czytań liturgicznych dla młodzieży.

XVIII

Dział Tyflogiczny w Laskach – kierownik s.BenitaHadamik

Dział Tyflogologii zatrudnia 2 osoby na 2 etatach oraz wolontariat ½ etatu.

Dział Tyflogiczny jest specjalistyczną placówką informacyjną służącą sprawie niewidomych. Centralną funkcją Działu Tyflogicznego jest funkcja informacyjna i szkoleniowa, a praca przebiega w dwóch równoległych kierunkach:

- 1/ w zakresie potrzeb pracowników Ośrodka
- 2/ w zakresie potrzeb studiujących lub pracujących w instytucjach opieki i edukacji osób z dysfunkcją wzroku.

Formą udostępniania wiedzy jest często konsultacja, instruktaż, prezentacja dorobku i osiągnięć technologicznych, szkolenie, pośredniczenie w organizowaniu badań do prac dyplomowych. Osobom zgłaszającym się do nas, telefonującym, przysyłającym e-maile udzielamy potrzebnej informacji lub kierujemy tam, gdzie takie informacje otrzymają.

Dział Tyflogologii wykonuje następujące zadania:

1. Gromadzenie i udostępnianie wiedzy Tyflogicznej poprzez zakup i wypożyczenia literatury tyflogicznej w tak zwanej Bibliotece Tyflogicznej.
2. Konsultacje i szkolenia dla magistrantów i doktorantów, wsparcie badań tyflogicznych. Opiniowanie prac dyplomowych i zatwierdzanie do realizacji na terenie naszego Ośrodka przedstawianych projektów badań.
3. Poszukiwanie i wdrażanie nowoczesnych technologii w tyflodydaktyce;
4. Szkolenia dla nowozatrudnianych pracowników Lasek.
5. Zajęcia edukacyjne i konsultacje tyflogiczne dla grup i pojedynczych osób w celu zapoznawania ze sprawą niewidomych na poziomie specjalistycznym i merytorycznym.

BIBLIOTEKA TYFLOGICZNA

Biblioteka tyflogiczna jest częścią warsztatu naukowego i informacyjnego oraz szkoleniowego Działu Tyflogicznego i służy jego działalności na bieżąco w szerokim i różnorodnym zakresie.

Nowe książki i maszynopisy są systematycznie inwentaryzowane, oprawiane i katalogowane komputerowo i tradycyjnie. Każda pozycja zostaje również zakwalifikowana do katalogu tematycznego, który jest stale rozbudowywany i poszerzany o nowe hasła w celu ułatwienia wyszukiwania pozycji na dany temat. Trwa aktualizacja katalogu książek i zbioru czasopism.

Księgozbiór

Stan na koniec grudnia 2021	Przybyło	Stan na koniec grudnia 2022
11 509 woluminów	105 woluminów	11 614 woluminów

Obsługa czytelników: Czytelnicy 49 osób; Wypożyczenia 97; Zwroty 126

Czasopisma

Prowadzimy prenumeratę **13** tytułów polskich oraz otrzymujemy **3** czasopisma obcojęzyczne.

Praktyki, szkolenia, badania, konsultacje: Przyjęto **12** osób na praktyki pedagogiczne.

Badania do prac dyplomowych: 8 osób zgłosiło się do przeprowadzenia badań do prac dyplomowych.

Grupy: Przyjęto 3 grupy studenckie. Dział Tyflogologii przyjmuje grupy studenckie oraz merytorycznie lub profesjonalnie zainteresowane sprawą osób niewidomych.

Obecnie odwiedzające nas grupy tzw. popularne (parafialne, szkolne i inne) przyjmowane są przez oddelegowane w tym celu Siostry w tak zwanym „Zakątku Matki”.

W związku z beatyfikacją Matki Elżbiety Róży Czackiej prowadzono konsultacje tyflogiczne podczas tworzenia Muzeum poświęconego pamięci Matki. Zostało ono zaprojektowane i przygotowane przez s. Albertę Chorażyczewską FSK i nosi nazwę: „Ślady obecności”. Ekspozycja poza fotografiami i eksponatami związanymi z Matką Elżbietą daje możliwość multimedialnego zapoznania się z Jej Dziełem i twórczością. Planowane jest także umieszczenie napisów brajlowskich i przygotowanie dostępności dźwiękowej dla osób niewidomych i słabowidzących. Zorganizowano też mini wystawę tyflogiczną w namiocie pozwalającą na ogólne zapoznanie grup z obecną działalnością Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, a także zasadami współpracy i współdziałania z osobami niewidomymi i słabowidzącymi.

Udzielono wielu konsultacji zarówno telefonicznych, mailowych, jak i podczas spotkań w naszym Dziale zwłaszcza w związku z ustawową koniecznością dostosowania przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcją wzroku.

Wydarzenia, współpraca, konsultacje, opinie:

W ostatnich latach, w pracy Działu, obserwujemy coraz większe zapotrzebowanie na fachową informację, konsultację i doradztwo. Staramy się nie tylko gromadzić potrzebne zasoby, systematyzować i udostępniać, ale też wykorzystać różnorodne możliwości propagowania i upowszechniania posiadanych materiałów, a zwłaszcza wiedzy i doświadczenia we współpracy osobami niewidomymi zajmującymi się nowymi rozwiązaniami technologicznymi.

Między innymi:

- przygotowano i **wydano małą broszurę** skierowaną do młodzieży pt. „Czy wiesz Jak” czyli – Mały przewodnik jak zachować się w towarzystwie osoby niewidomej”, która została wznowiona w minionym roku w innej szacie graficznej.

- Opracowano i **wydrukowano pogładowe alfabety brajla** w formie karty kredytowej i inne gadżety prezentujące, dostępne obecnie możliwości druku wypukłego.

- **Nawiązano współpracę z firmą Tyflograf-druk wypukły**, dla której konsultowano plany tyflograficzne oraz zlecono wydruk tabliczek informacyjnych dla Domu Dolańskiego i Domu Przyjaciół Niewidomych.

- **Fundacja Szansa dla Niewidomych** przekazała do prezentacji na terenie naszego Ośrodka swój System do nawigacji „Your Way” wraz z aplikacją.¹ Znacznik dźwiękowy zostanie zamontowany na Domu Przyjaciół obok funkcjonującego już znacznika TOTUPOINT.

- **Przygotowano tekst brajlowski** i przekazano do wydruku (według projektu s. Alberty FSK) metalową tabliczkę informującą o umieszczonych w kłęczniku Relikwiach

¹ Aby korzystać z systemu potrzebny jest telefon komórkowy wyposażony w aplikację YourWay. Gdy osoba niewidoma z uruchomionym telefonem znajdzie się w pobliżu nadajnika Yourway, zasygnalizuje on swoją obecność. W zależności od wersji nadajnika, telefon otrzyma informację tekstową lub nadajnik sam się odezwie. Mogą to być komunikaty z informacjami merytorycznymi (stoisz przed obrazem „Bitwa pod Grunwaldem”, jest to obraz Matejki) lub nawigacyjnymi – stoisz przed budynkiem, jesteś w holu głównym, po prawej stronie znajduje się winda. **Nadajniki YourWay można zainstalować** we wszystkich obiektach użyteczności publicznej, m.in. w urzędach, uczelniach, szkołach, lotniskach, dworcach, muzeach czy galeriach handlowych. A także w przestrzeni miejskiej, na budynkach, przystankach komunikacji publicznej i innych ważnych miejscach.

Błogosławionej Matki Elżbiety przy Sarkofagu w naszej Kaplicy oraz tekst psalmu 126 po polsku i po angielsku do relikwiarzy Bł. Matki.

- **Wydrukowano broszury** brajlowskie dotyczące Praw Pacjenta dla Medycznego Instytutu Wojskowego w Warszawie.

- **Odbyło się szkolenie** poprowadzone przez twórców najnowszej wersji aplikacji Seeing Assistant Move 3².

Swobodnego korzystania z Seeing Assistant Move 3 trzeba się nauczyć, tak jak uczymy się każdego nowego języka. Temu celowi służyło szkolenie instruktorów i nauczycieli orientacji przestrzennej poprowadzone przez Pana Sławomira Strugarka z firmy Transition Technologies w Dziale Tyflogologii we współpracy z TONO Praca. Gościliśmy nauczycielki orientacji przestrzennej z naszego Ośrodka, pracowników firmy Tyflokom oraz pracowników firmy Transition Technologies.

Seeing Assistant Move 3 zapewnia zaawansowane usługi lokalizacji i nawigacji, jak i aktualne informacje pogodowe. Priorytetem jest udostępnienie tej funkcjonalności w sposób umożliwiający wygodną obsługę i dostęp dla osób z dysfunkcją wzroku. Wykorzystane zostały najnowsze rozwiązania technologiczne, w tym zaawansowane funkcje ułatwień dostępu stworzone przez Apple.

W Seeing Assistant Move 3 użytkownik może głosowo zapytać o swoją lokalizację, poprosić o wyszukanie miejsca docelowego, albo zaplanować trasę i rozpocząć drogę do celu oraz wiele innych. Aplikacja daje również możliwość stworzenia własnej listy punktów orientacyjnych miejsc wraz z przekazaniem informacji o zbliżaniu się do nich. Wykorzystane zostały bazy danych lokalizacji Loadstone, rozwijane przez osoby niewidome i słabowidzące oraz z projektu OpenStreetMaps.

- **Przyjęto na konsultacje** jednego z pomysłodawców urządzenia, w założeniu, przeznaczonego do wykrywania i omijania przeszkód z Firmy **Wicked Robots**. Projekt wychodzi z etapu rozpoznawania tematu i połączony był z prezentacją prototypu tworzonego urządzenia w postaci okularów do wspomagania poruszania się osób niewidomych dzięki przekazywaniu informacji o otoczeniu za pomocą języka haptycznego.

Okulary Vesper mają pozwolić na: wykrywanie obiektów oddalonych do 12 metrów, pracę w deszczu i przy zapyleniu, pracę na jednym ładowaniu do 12 godzin, wykrywanie krawędzi takich jak otwory drzwiowe, wykrywanie zmieniającej się powierzchni, szyby.

Komunikację z użytkownikiem ma przebiegać z użyciem języka haptycznego i punktów sensorycznych zlokalizowanych na skroniach i za uszami użytkownika, a także automatyczne informowanie o odległości od przeszkody na wprost i pod nogami. Pomimo wielu już prób utworzenia urządzenia ułatwiającego samodzielne poruszanie się osobom niewidomym przy wykorzystaniu zaawansowanych elektronicznych urządzeń, na przykład takich jak SunuBand, okulary ORCAM albo głowica laserowe na zakończeniu białej laski, informująca osobę niewidomą o przeszkodach, nadal jak dotąd, aktywne, samodzielne osoby niewidome, coraz bardziej są przekonane o niezawodności własnego umysłu i tradycyjnej białej laski zapewniającej bezpieczeństwo i niezależność.

- Przeprowadzono **wywiad do filmu** o działaniach edukacyjnych pozaedukacyjnych Lasek z grupą studentów szkoły Filmowej w Łodzi. Powstał 15 minutowy reportaż.

² Seeing Assistant Move 3 jest jedną z pomocy przygotowaną do samodzielnego i bezpiecznego poruszania się osób niewidomych przy wykorzystaniu nawigacji i rozpoznawania swojego położenia. Powstała ona przy ścisłej współpracy z osobami z dysfunkcją wzroku, tak aby jak najlepiej i najpełniej odpowiedzieć na potrzeby użytkowników. W jej powstanie zaangażowani są absolwenci Lasek. Opracowana została w Transition Technologies S. A. jako produkt, którego celem jest wsparcie osób niewidomych i słabowidzących w codziennym życiu.

- **Spotkanie z pracownikami Muzeum Narodowego w Warszawie**, w ramach udostępniania i przybliżania zbiorów oraz dostępności galerii i wystaw osobom niewidomym i słabowidzącym przygotowało wraz z firmą „Tyflograf” wypukły plan budynku. W Dziale Tyflogologii odbyło się spotkanie, na którym zaprezentowano przygotowany plan. Po konsultacji i uwzględnieniu uwag, wykonana tablica z planem rzutu parteru Muzeum Narodowego spełnia przyjęte zasady tworzenia grafiki wypukłej dla osób niewidomych i słabowidzących. Plan tyflograficzny zostanie umieszczony w budynku i udostępniony zwiedzającym. Jest to jeden z pierwszych kroków wychodzących naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom osób z dysfunkcją wzroku odwiedzającym to miejsce.

- **Gościliśmy z wizytą roboczą uczestników projektu "Biblioteka otwarta"** realizowanego w ramach programu PFRON "Kultura bez barier" z Rabki.

Jego celem było przygotowanie, dla biblioteki publicznej, oferty bibliotecznej integrującej osoby ze szczególnymi potrzebami z pozostałymi czytelnikami. W spotkaniu wzięli udział: Pan Emil Skarżyński pracownik Działu Zbiorów dla Niewidomych Biblioteki Głównej Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, Pan Jan Gawlik Prezes Spółki TONO Praca, s. Damiana - kierownik Biblioteki Brajlowskiej, s. Benita z Działu Tyflogologii.

W trakcie spotkania odbyło się omówienie działania naszych bibliotek laskowskich oraz prezentacja technik dostępu do zbiorów bibliotecznych dla osób niewidomych i słabowidzących. Przedstawiono również traktat z Marakeszu regulujący aspekty prawne dostępu do zbiorów bibliotecznych dla osób z niepełnosprawnością wzrokową oraz prezentację portalu Działu Zbiorów dla Niewidomych Biblioteki Głównej Pracy i Zabezpieczenia Społecznego znajdującego się pod adresem www.dzdn.pl

- Na spotkaniu w naszym Dziale przeprowadzono dla pracowników Ośrodka Rehabilitacyjno-Wypoczynkowego w **Sobieszewie** prezentację najnowszych rozwiązań tyfloinformatycznych i zaprezentowano różnorodne rozwiązania w zakresie nawigacji i orientacji w przestrzeni.

- **Odbyło się spotkanie konsultacyjne**, które ma pomóc w zaprojektowaniu nebulizatora e-Neb. **Firma MedBryt** poszukuje rozwiązań, do opracowania urządzenia medycznego dostępnego również dla osób z dysfunkcją wzroku. Projektowany nebulizator ultradźwiękowy e-Neb, dzięki zastosowanym funkcjom telemedycznym, umożliwi zdalny nadzór lekarski nad pacjentem inhalującym się w domu. Komunikacja odbywać się będzie poprzez stronę internetową. Lekarz będzie mógł zalecić parametry zabiegu, kontrolować i modyfikować terapię oraz komunikować się z pacjentem.

- Odbyło się spotkanie z zespołem odbudowy **Pałacu Saskiego** i pierwszą prezentacją najnowszych wykopalisk. Udzieliliśmy konsultacji dotyczących dostępności wystawy prezentującej artefakty związane z terenem ogrodu Saskiego dla osób niewidomych.

- Zapoznano się z przedstawionym projektem wynalazku „Tablica do czytania lub grania przez osoby niewidome”. Pracownicy **Politechniki Lubelskiej** są twórcami zgłoszenia patentowego w.w. projektu. Zaprezentowane rozwiązanie daje możliwość konwersji wielostronicowych publikacji na język brajla oraz ich automatyczne przewijanie.

Rozwiązanie w założeniu ma dawać możliwość konwersji wielostronicowych publikacji na system brajla oraz umożliwiać automatyczne ich przewijanie. Tablica może również służyć jako plansza do gry w szachy lub inne gry planszowe, pola przedstawione za pomocą brajla z zastosowaniem audiodeskrypcji umożliwiającej przekazywanie dłuższych tekstów.

Zgłoszenie tego rozwiązania zostało opublikowane w bazie Urzędu Patentowego RP.

Przeprowadzono rozmowę dotyczącą założeń technicznych oraz przekazano pytania, uwagi i propozycje rozwiązań dotyczące realizacji przedstawionego projektu w zakresie utworzenia prototypu dofinansowywanego z konkursu w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pt.: **PROTOTYP**, organizowanego na Politechnice Lubelskiej. Po uwzględnieniu uwag i propozycji dostosowań, zauważa się potencjał i ciekawą inicjatywę, która będzie mogła być

przydatna i wykorzystywana w tyflodydaktyce. Jesteśmy zainteresowani współpracą i testami praktycznymi przy powstawaniu tego rozwiązania.

- Przeprowadzono **testy urządzeń do transmisji** spotkań audio-video oraz wspomagano przy przeprowadzaniu nagrań Mszy Świętej w celu późniejszego transmitowania do USA.

- Ponadto:

1. Udział w Jubileuszu – 30 lecie Fundacji „Szansa dla Niewidomych”
2. Przygotowanie i konsultowanie struktury strony www produktów Firmy Sofin Care – zgodność z WCAG 2.0., na którą przenosi QR kod umieszczony na opakowaniu produktu.
3. Współpraca przy nagraniach binauralne³ do dźwiękowej mapy Lasek pod kierunkiem p. Remigiusza Pawlaka (absolwent Lasek)pracownik Transition Technologii.
4. Badanie i prezentacja nowych trendów i rozwiązań dla osób niewidomych w tym rozpoznanie przydatność nawigacji optycznej systemu NaviLens.
5. Wdrożenie do użytku w Domu Dolańskiego przydrzwiowych tabliczek informacyjnych z navicodami z aplikacją NaviSON⁴ przeznaczoną do ich odczytywania. Projekt przygotowany i opracowany według pomysłu i pod kierunkiem p. Jana Gawlika i zespołu pracowników TONOPraca.
6. Współpraca przy wdrażaniu NaviSON do aplikacji SeeingAssistentHome.
7. Testowanie i konsultowanie nowoutworzonego panelu do NaviSON-u, który umożliwi tworzenie i generowanie QR kodów dynamicznych dla aplikacji NaviSON oraz tworzenia i edytowania treści navicodów wraz z możliwością uzyskania informacji o częstotliwości ich wykorzystania.
8. Przygotowywanie materiałów do planowanego filmu promującego i prezentującego zastosowanie QR kodów dynamicznych ułatwiających orientację osób niewidomych i słabowidzących.

To wybrane, większe realizacje naszych celów.

Kurs dla nowozatrudnionych pracowników administracyjnych Towarzystwa. Celem Kursu jest przekazanie podstawowych zasad współpracy z niewidomymi, zasad bezpiecznego i samodzielnego poruszania się osób niewidomych, zagadnień związanych z terapią widzenia, wykorzystywaniem nowych technologii i powstających aplikacji, a także zapoznanie z całokształtem pracy rewalidacyjnej naszego Ośrodka, oraz wprowadzenie w historyczne uwarunkowania i podstawy ideowe Dzieła Triuno.

W tym roku kurs dla nowozatrudnionych pracowników administracyjnych odbył się na przełomie kwietnia/maja. Uczestniczyło w nim pięciu nowozatrudnionych pracowników. Zakończony był uzyskaniem zaświadczenia o udziale w kursie.

W ramach zajęć odbyło się:

Spotkanie w Muzeum „*Ślady obecności*” poświęconej *Błogosławionej Matce Elżbiecie Róży Czackiej* – s. Angelika Wisła; – *Nauka brajla* – p. Anna Gedyk; *Zapoznanie z pracą szkoły* – Dyr Dorota Gronowska; – *Życie codzienne* – zajęcia praktyczne – p. Beata Kot; – *Nowe technologie*, ich zastosowanie i wykorzystywanie przez osoby niewidome – Sławomir Strugarek; – *Internat jako miejsce przygotowania do samodzielnego życia* – s. Agata Bieleś; – *Zajęcia z orientacji przestrzennej* – p. Ada Kaczanowska

³ Technika nagrywania dźwięku za pomocą dwóch mikrofonów, umożliwiająca słuchaczowi precyzyjną lokalizację w przestrzeni zarejestrowanych sygnałów akustycznych i tym samym stwarzająca dźwiękową iluzję przebywania w miejscu, w którym dokonywano nagrania. Bywa mylona ze stereofonią. Do prawidłowego odbioru efektu binauralnego konieczne są słuchawki. Efekt binauralny wykorzystuje się m.in. jako pomoc w edukacji osób z wadą wzroku.

⁴ NaviSON – System Optycznej Nawigacji to aplikacja oparta na idei dynamicznych QR kodów służąca do odczytu statycznych i dynamicznych navicodów, opracowana w Laskach pod koniec 2022 roku.

Wszyscy, chcący zapoznać się z naszymi rozwiązaniami technologicznymi, mogą do nas przyjść czy też przyjechać. Zachęcamy również naszą młodzież i pedagogów do odwiedzania Działu w celu zapoznawania się z nowymi rozwiązaniami dla osób niewidomych dostępnymi u nas, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu spotkania.

Wnioski.

- Kontynuowanie pozyskiwania, testowania i instalowania nowych urządzeń i aplikacji wspierających funkcjonowanie osób niewidomych i słabowidzących w przestrzeni publicznej.
- Zainstalowanie tabliczek informacyjnych z dynamicznymi navi codami przy pomieszczeniach w Domu Przyjaciół zawierającymi opis ich przeznaczenia i wyglądu oraz propagowanie tego rozwiązania na zewnątrz.
- Prace nad utworzeniem tyflomapy Lasek.
- Prowadzenie dalszych prac korekcyjnych cyfrowego katalogu w aplikacji LIB.tono.pl. i przygotowywanie możliwości udostępnienia katalogu on-line z wykorzystaniem domeny tyflogia.pl
- Uratowanie od zniszczenia przez przepisanie, prace intrologatorskie i wprowadzenie do tworzonego księgozbioru cyfrowego, posiadanych przez nas cenniejszych tytułów maszynopisów i tłumaczeń pozycji o wartości historycznej dla rozwoju myśli tyflogicznej w Polsce i na świecie.
- Tworzenie cyfrowej biblioteki tyflogicznej poprzez zaplanowanie i rozpoczęcie digitalizacji naszego księgozbioru przy współpracy z Działem Zbiorów dla Niewidomych, Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego oraz wykorzystaniem programu OCR do rozpoznawania scanów, spółki TONO Praca.

W imieniu Zespołu Kierowniczego Ośrodków
Elżbieta Szczepkowska
Dyrektor Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach

Laski, 19 kwietnia 2023